

SVERIGES LEDANDE MÖTESPLATS FÖR BESLUTFATTARE SEDAN 1948

SNS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013

Läs om forskningsprogrammet
Från välfärdsstat till välfärdssamhälle
på sidan 16

VÄLFÄRDSTJÄNSTER

Läs om forskningsprogrammet
SNS Utbildningskommission på
sidan 18

UTBILDNING

SNS

Läs om forskningsprogrammet
Värdet av nya läkemedel
på sidan 20

LÄKEMEDEL

BYGGANDE

Läs om forskningsprojektet *Planering och byggande av infrastruktur – ett helhetsgrepp*
på sidan 22

INNEHÅLL

FÖLJ OSS PÅ

www.sns.se

twitter.com/snskunskap

facebook.com/snsinfo

Lyssna på poddradio
från våra seminarier via
iTunes: [snsinfo](#)

1	VD HAR ORDET	
	Mia Horn af Rantzien redovisar året som gått	
2	DETTA ÄR SNS	
3	HUR STYRS SNS?	
4	SNS-MEDLEMSKAPET	
5	TACK TILL SNS FÖRETAGSMEDLEMMAR!	
6	MÖTESPLATS	
	SNS Tylösandskonferens 2013	6
	SNS/SIFR Finanspanel	7
	SNS-året 2013	8
	SNS Corporate Governance Roundtable	12
	SNS Sustainability Roundtable	13
14	OM SNS FORSKNING	
	SNS Konjunkturråd	15
	Från välfärdsstat till välfärdssamhälle	16
	SNS Utbildningskommission	18
	Värdet av nya läkemedel	20
	Klimat och näringsliv	21
	Planering och byggande av infrastruktur – ett helhetsgrepp	22
	Revisionens roll i den framtida bolagsstyrningen	23
	Investeringar i likvärdiga livschanser	24
	SNS Analys	25
	Tack till SNS forskningsfinansiärer!	26
27	SNS SAMHÄLLSPROGRAM	
28	UTGIVNING FRÅN SNS FÖRLAG	

Redaktion: Agnes Gunnarsson,
Pernilla Klein, Allan Seppa

Grafisk form, illustration och original:
Allan Seppa

Foto: Allan Seppa

Tryck: TMG Sthlm

VD HAR ORDET

2013 VAR ETT ÅR DÅ SNS FLYTTADE FRAM SINA POSITIONER SOM FÖRMEDLARE AV AKTUELL FORSKNING I VIKTIGA SAMHÄLLSFÖRÅG. Totalt presenterades 17 nya forskningsrapporter och 8 nummer av skriftserien SNS Analys. Rapporterna har handlat om flera av de frågor som står i centrum för den svenska politiska debatten under supervalåret 2014: utbildningssystemet, styrning och kvalitetssäkring av välfärdstjänster, klimatfrågan, jobbpolitiken, värdet av läkemedel i sjukvården, hinder för byggande samt framtidens revision.

Rapporterna har presenterats och diskuterats vid välbesökta seminarier på SNS i Stockholm och i SNS lokalgrupper runt om i landet. Antalet deltagare på SNS-seminarier har ökat med 50 procent sedan 2010.

Forskarnas budskap har fått stort genomslag i debatten. Under året citerades SNS forskning i mer än 150 ledar- och debattartiklar i svensk dagspress.

Denna satsning på SNS forskning har varit möjlig tack vare ett växande intresse bland SNS medlemmar och forskningsfinansierare att delta i de referensgrupper som följer projekten och bidra till deras finansiering. Under 2013 har 88 av SNS företags- och organisationsmedlemmar medverkat i referensgrupper.

”Internationella gäster imponeras av den konstruktiva anda som präglar samtalen på SNS.”

När detta skrivs pågår arbete med att starta ett antal nya forskningsprojekt. Ett av dem är *Investeringar i livsvärldiga livschanser* som ska handla om hur tidiga insatser för utsatta barn och unga kan påverka deras livschanser och bidra till ett lägre behov av kostsamma samhällsinsatser senare i livet. På sidan 24 kan du läsa mer om projektet.

Vi fortsätter också satsningen på vårt nya format SNS Roundtable, ett forum för kunskapsutbyte om viktiga frågor för näringslivet och riktar sig till de högsta beslutsfattarna i SNS medlemsföretag. Nu startar SNS Sustainability Roundtable som ska handla om hållbart företagande med fokus på framväxande internationella trender och regelverk samt praktisk implementering på företagsnivå. Läs mer om initiativet på sidan 13.

”Tack till er alla som är med och skapar denna unika mötesplats.”

Att stärka det internationella perspektivet i verksamheten är en av SNS strategiska prioriteringar för de kommande åren. Vi ska ha fler forskningsprojekt och seminarier med internationella frågeställningar och vi ska engagera fler internationella talare och rapportförfattare.

Under 2013 har SNS haft besök av 25 internationella talare på seminarier och konferenser. Från dessa internationella gäster får jag ofta höra förvånade kommentarer om att SNS lyckas samla så många ledande företrädare från olika delar av det svenska samhället. De imponeras också av den konstruktiva och lösningsorienterade anda som präglar samtalen här på SNS.

Ett stort och varmt tack till alla medlemmar, forskningsstiftelser, forskare och politiska företrädare som är med och gör SNS till en unik mötesplats för ömsesidigt lärande och konstruktiva samtal.

Vi ses på SNS!
Stockholm i mars 2014
Mia Horn av Rantzien
vd SNS

SNS-ÅRET 2013 I SIFFROR

125 konferenser
och seminarier
varav **70** i Stockholm

5 200
deltagare på seminarier i Stockholm

Antalet deltagare på SNS-seminarier har sedan 2010 ökat med

50 %

250

företag, organisationer och myndigheter är medlemmar i SNS

DETTA ÄR SNS

Uppdrag

SNS är en politiskt oberoende ideell förening som genom forskning, möten och bokutgivning bidrar till att beslutsfattare i politik, offentlig förvaltning och näringsliv kan fatta välgrundade beslut baserade på vetenskap och saklig analys.

Forskning

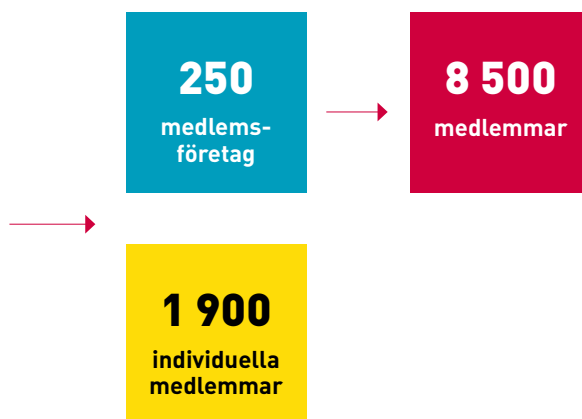
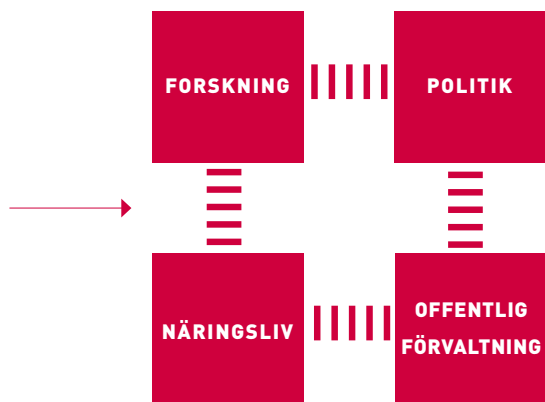
SNS översätter aktuell samhällsforskning till konkreta råd till ledande beslutsfattare i politik och näringsliv. Frågorna formuleras i dialog med SNS medlemmar i näringsliv och offentlig förvaltning. Svaren ges av forskare. [Läs mer om SNS forskning på sidorna 14–25.](#)

Mötesplats

Hos SNS möts samhällsengagerade människor med olika bakgrund: beslutsfattare från privat och offentlig sektor, forskare, journalister och politiker. SNS seminarier, nätverk och utbildningar bidrar till ökad förståelse och utbyte mellan näringsliv, politik, förvaltning och forskning. [Läs mer om SNS mötesplatser på sidorna 6–13.](#)

Böcker

SNS ger ut böcker med inriktning mot vetenskaplig policydebatt. SNS egen forskning utgör en central del av utgivningen. [Läs mer om bokutgivningen på sidorna 28–29.](#)

HUR STYRS SNS?

SNS är en politiskt oberoende ideell förening. Föreningens högsta beslutande organ är SNS Förtroenderåd som består av ledande beslutsfattare i näringsliv, forskning och offentlig förvaltning.

SNS styrelse

ARNE KARLSSON
(f. 1958). Ordförande i SNS sedan 2008. Styrelseordförande i Bonnier Holding, Ecolan, Einar Mattsson, Ratos,

Kollegiet för svensk bolagsstyrning. Styrelseledamot i A.P. Møller-Maersk, Bonnier, Fortnox, WCPF (World's Children's Prize Foundation). Ledamot i Aktiemarknadsnämnden.

LARS BERGMAN
(f. 1945). Professor i nationalekonomi, Handelshögskolan i Stockholm.

LARS HEIKENSTEN
(f. 1950). Ekon.dr, vd i Nobelstiftelsen, ordförande i bland annat Expertgruppen för analys och utvärdering av svensk biståndspolitik.

SARAH MCPHEE
(f. 1954). Vd i SPP och koncernchef i Storebrand. Ordförande i Placeringskommitté KVA. Styrelseledamot

i Riksbankens Jubileumsfond, Svensk försäkring och Sveriges unga akademi.

CHARLOTTE ERKHÄMMER
(f. 1955). Vd och koncernchef i Kreab Gavin Anderson Worldwide. Styrelseledamot i Stockholmsmässan, The Swedish-American Chamber of Commerce, USA och Women Executive Search.

MIA HORN AF RANTZIEN
(f. 1953). Vd i SNS, ekon.dr.

JOHAN MOLIN
(f. 1959). Vd i ASSA ABLOY. Styrelseordförande i Nobia AB.

ANNA HEDBORG
(f. 1944). Ordförande i Systembolagets Pensionsstiftelse och Arbetarrörelsens Arkivs Forskningsråd

samt ledamot i SCB:s insynsråd.

PER KRUSELL
(f. 1959). Professor vid Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet.

STAFFAN SALÉN
(f. 1967). Vd i Salénia. Styrelseordförande i Amapola och E-Work. Styrelseledamot i bland annat Landauer

Ltd, Sagax, Strand Kapitalförvaltning och Westindia AB.

Revisorer

Lars Erik Engberg, auktoriserad revisor
Christina Lindenius, lekmannarevisor

Finansiering och ekonomi

SNS finansieras genom konferens- och medlemsavgifter, bokförsäljning och forskningsanslag. Rörelseintäkterna för 2013 var 35,6 miljoner kronor, fördelade enligt diagrammet till höger.

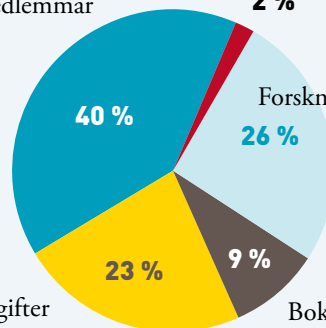
Företags-, myndighets- och organisationsmedlemmar

Individuella medlemmar
2 %

Forskningsanslag
26 %

Konferensavgifter
23 %

Bokförsäljning
9 %

SNS-MEDLEMSKAPET

På SNS möts samhällsengagerade människor med olika bakgrund: beslutsfattare från privat och offentlig sektor, forskare, journalister och politiker. 250 av Sveriges främsta företag, myndigheter och organisationer har tecknat medlemskap i SNS.

Som medlem i SNS

- ingår du i ett av Sveriges viktigaste nätverk
- säkrar du existensen av ett forum för obunden samhällsforskning
- får du kunskap för välgrundade beslut.

Medlemskap för företag, myndigheter och organisationer

Som SNS-medlem får ditt företag, din myndighet eller organisation en plats i ett av Sveriges viktigaste nätverk, kompetensutveckling för medarbetarna samt möjlighet att engagera sig i SNS forskningsprojekt.

SNS lokalgrupper

SNS har, utöver sin konferensverksamhet i Stockholm, lokalgrupper i Sverige och utomlands.

Lokalgrupper i Sverige

Lokalgruppen är ortens ledande mötesplats för saklig samhällsdebatt, ibland med ett regionalt eller lokalt perspektiv. Många möten handlar om aktuella forskningsrapporter som SNS tagit fram. I SNS lokalgrupper möts

8
lokalgrupper
i Sverige

5
lokalgrupper
utomlands

2013 ordnade
SNS
lokalgrupper
55
seminarier

Medlemsförmåner för dina medarbetare

När ett företag, en myndighet eller organisation tecknar medlemskap i SNS har

- alla medarbetare möjlighet att bli medlemmar i SNS
- du möjlighet att nominera deltagare till SNS Samhällsprogram
- de högsta cheferna inom din organisation möjlighet att delta i forskningsarbete och fördjupade samtal genom expertmöten och rundabordssamtal inom sina verksamhetsområden.

Medlemsförmåner för dig som vd och styrelseordförande

- På SNS Tylösandskonferens (i augusti varje år) träffas Sveriges ledande företagsledare, myndighetschefer och politiker.
- SNS Måndagsklubb träffas sex gånger per år i Stockholm.

samhällsengagerade människor med olika bakgrund. SNS möten bidrar till ökad förståelse mellan näringsliv, politik, förvaltning och forskning.

Lokalgrupper utomlands

SNS utlandsgrupper är en mötesplats för svenskar i utlandet som vill följa med i den svenska samhällsdebatten. Ofta ordnas möten med ledande svenska politiker och företagsledare på genomresa.

- En årlig middag i samband med presentationen av SNS Konjunktur-rådsrapport i januari. I juni sammanträder SNS Förtroenderåd med efterföljande sommarfest.

Individuellt medlemskap

För privatpersoner finns en möjlighet att teckna individuellt medlemskap i SNS.

Medlemsförmåner

Som individuell medlem får du

- inbjudningar till SNS seminarier och konferenser
- 50 procents rabatt på deltagaravgifter
- tillgång till kostnadsfria medlemsmöten.

Ordförande i SNS lokalgrupper

<i>Jönköping</i>	<i>Väst</i>
Claes Ericson,	Maria Roth,
Handelsbanken	SEB
<i>Kalmar</i>	<i>Frankfurt</i>
Nils Nilsson,	Pontus Åberg,
Linnéuniversitetet	ECB
<i>Luleå</i>	<i>Helsingfors</i>
Anders Furbeck,	Gunvor Kronman,
LKAB	Hanaholmen
<i>Malmberget</i>	<i>Paris</i>
Elias Norojarvi,	Gunilla Björner
LKAB	<i>Tokyo</i>
<i>Malmö/Lund</i>	Stefan Nilsson,
Hans Möller,	HFC Advisory
Ideon	<i>Zürich</i>
<i>Piteå/Skellefteå</i>	Jan Wiberg,
Jan Nygren,	DeLac Family
Sparbanken Nord	Office Ltd
<i>Uppsala</i>	
Loth Hammar,	
Digitaliserings-	
kommissionen	

TACK TILL SNS FÖRETAGSMEDLEMMAR!

3i Nordic	Electrolux	Karlstads universitet	PwC	Swedavia
Adelis Equity Partners	Elekta	Katrineholms kommun	RAM Rational Asset Management	Swedbank
Advokatfirman Lindahl	Energimyndigheten	KFS Företagarservice	Ratos	Swedfund International
Advokatfirman Vinge	EQT Partners	Kjell & Märta Beijers stiftelse	Riksbanken	Swedish Medtech
AFA Försäkring	Ericsson	Kommerskollegium	Riksbankens Jubileumsfond	Svensk Energi - Swedenergy
AGA	Erik Penser Bank-aktiebolag	Konjunkturinstitutet	Riksgälden	Svensk Exportkredit
Akademiska Hus	Ernst & Young	KPMG	Rikspolisstyrelsen	Svenska Bankföreningen
Alecta	Ersta Diakonisällskap	Kreab Gavin Anderson	Riksrevisionen	Svenska institutet
Aleris	Famna	Kungliga Tekniska högskolan (KTH)	Roschier Advokatbyrå	Svenska Kraftnät
Alfa Laval	Far	L E Lundbergföretagen	Rädda Barnen	Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet
Alstom Power Sweden	Fastighetsägarna Stockholm	Ledarna	Salénia	Svenska Riskkapital-föreningen
Altor Equity Partners	Finansförbundet	Ledarstudio	Sandvik	Sveriges Kommuner och Landsting
Alumni	Finansinspektionen	Leimdorfer	SCA	Sveriges Läkarförbund
Ambea	Fjärde AP-fonden	LIF	Scania CV	Sveriges skolledarförbund
AMF	Folksam	Lifco	SEB	Systembolaget
Andra AP-fonden	Fondbolagens förening	Linkaters Advokatbyrå	SEB Trygg Liv	Söderberg & Partners
Apoteket	Fortifikationsverket	Litorina	Segulah Advisor	Söderbergföretagen
Arbetsförmedlingen	Fortum Power & Heat	LKAB	SIS, Swedish Standards Institute	Tandvårds- och läke-medelsförmånsverket
Arbetsgivarverket	Företagarna	LRF Lantbrukarnas Riksförbund	Sjunde AP-fonden	TCO
Arkitektkopia	Första AP-fonden	Läkemedelsverket	SKAGEN Fonder	Tegnergatan
Askus Consulting	Försäkringskassan	Länsförsäkringar	Skandia	Teknikföretagen
Assa Abloy	Getinge	Länsförsäkringar Sak	Skanska	TeliaSonera
AstraZeneca	Google Sverige	Läraryrskörbundet	Skatteverket	Tetra Laval
Attendo	Grant Thornton Sweden	Mannheimer Swartling Advokatbyrå	Skellefteå Kraft	Tieto Sweden
Axel Johnson	Gullers Grupp	Max Matthiessen	SKF	Tillväxtanalys
Bain & Company	Göteborg Energi	Mazars SET	SKL Kommentus	Tillväxtverket
Bankgirot	Hallvarsson & Halvarsson	McKinsey & Company	Skolinspektionen	TNS SIFO
BDB Bankernas Depå	Handelsbanken	Melker Schörling	Skolverket	Trafikanalys
BDO	Handelshögskolan i Stockholm	Mellby Gård	SLU Uppsala	Trafikverket
Bergvik Skog	HealthCap	Merck Sharp & Dohme	Sophiahemmet	Tredje AP-fonden
BillerudKorsnäs	Hennes & Mauritz	Migrationsverket	Sparbanken Nord	Triton
Bonnier Holding	Herenco	MKB	Sparbankernas Riks-förbund	Trygghetsfonden TSL
Bostadsrätterna	Holmen	Morgan Stanley	SPP Liv Fondförsäkring	Tyréns
Brummer & Partners	HSB Riksförbund	MTR Stockholm	Sprit & Vinleverantörs-föreningen	Täby kommun
Bräcke Diakoni	Humlegården Fastigheter	Munksjö Sweden	SSAB	UBS
Bure Equity	Höganäs	Mäklarsamfundet	Statistiska centralbyrån	Umeå universitet/ Handelshögskolan
Capio	Högskolan Väst	Nacka kommun	Statskontoret	Ungdomsstyrelsen
Cevian Capital	ICA	NASDAQ OMX Stockholm	Stena	Unionen
Chalmers tekniska högskola	If Skadeförsäkring	NCC	Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor	Upplands Motor Holding
Citi	IFS Sverige	Net Insight	Stockholms Grosshandels-societet	Uppsala universitet
CV Search	IK Investment Partners Norden	Nordea Bank	Stockholms Handels-kammare	Vasakronan
Danske Bank Sverige	IKEA	Nordic Capital	Stockholms läns landsting	Vattenfall
Deloitte	Industrifonden	Nordic Sugar	Stockholms stads utbildningsförvaltning	Veidekke Bostad
Deutsche Bank	Industrivärden	Nynas	Stockholmsmässan	Vinnova
Diaverum Sweden	Investor	Odgers Berndtson	Stora Enso	Volati
Diligentia	IVL Svenska Miljö-institutet	Oriflame Cosmetics	Stronghold Invest	Volvo
Diplomat Communica-tions	Janssen-Cilag	Pensionsmyndigheten	Sveaskog	Vårdalstiftelsen
DNB Asset Management	Jernhusen	Pfizer	Swedac	Vårdanalys
DTZ Sweden	Jernkontoret	PostNord		
E.ON Sverige	JKL	Praktikertjänst		
Ecofin Invest	JM	Procuritas		
Ecolean				
Einar Mattsson				
Ekonomistyrningsverket				

MÖTESPLATS

SNS TYLÖSANDSKONFERENS 2013 KONKURRENSKRAFT I EN NY GLOBAL EKONOMI

SEDAN 1948 HAR SNS samlat företagsledare, toppolitiker, myndighetschefer och forskare till en heldagskonferens i Tylösand. Konferensen är en viktig mötesplats för att diskutera aktuella samhällsfrågor. Utländska talare betonar hur unikt det är med en mötesplats för sakliga samtal mellan ett lands främsta beslutsfattare från olika politiska partier och från både privat näringsliv och offentlig sektor.

Konkurrens mellan nationer

2013 års konferens handlade om en av vår tids stora frågor: globalisering och konkurrens mellan företag och nationer. Medverkande var några av världens främsta auktoriteter på globalisering och konkurrenskraft, politiska bedömare och företagsledare som verkar globalt.

Jakten på kompetens

Vi tittade närmare på hur globaliseringen ändrat karaktär och vad som är att vänta framöver. Andra ämnen som diskuterades var handelsmönster, företagens alltmer geografiskt utspridda verksamhet, tillgången på kapital, jakten på kompetens och effekterna på arbetsmarknaden.

Globaliseringens konsekvenser

Den industrialiserade världen kommer sannolikt att ha för få högkvalificerade arbetstagare och inte tillräckligt med jobb för lågutbildade arbetstagare. Vad får det för konsekvenser när alltmer av den globala konsumtionen finns på tillväxtmarknaderna? Vad behöver företag och beslutsfattare tänka på som svar på de senaste årens globaliseringstrender? Vilka konsekvenser får det när utvecklingsländer flyttar upp i värdekedjan? Det var några av de frågor som diskuterades.

Olof Persson och Karl-Petter Thorwaldsson talade om svensk konkurrenskraft i en global ekonomi.

Marion Jansen, rådgivare vid WTO, talade om hur globaliseringens omvandlingstryck påverkar industriländernas arbetsmarknader.

Richard E. Baldwin beskrev hur globaliseringen ändrat karaktär och globala värdekedjor växt fram under senare år.

Catherine Mann talade på temat *Outsourcing and Offshoring: Services, Technology and Globalisation*.

MÖTESPLATS SNS/SIFR FINANSPANEL

FINANSPANELEN ÄR SNS och finansforskningsinstitutet SIFR:s mötesforum för den finansiella sektorn. Vid Finanspanelens möten träffas företrädare för finansbranschens ledande aktörer, myndigheter, politiker och forskare. Talarna är välkända experter från finansmarknaderna och akademien.

VARNING
FÖR OGRUNDAD
OPTIMISM

Catherine Mann om den ekonomiska krisen i USA och Europa.

Under 2013 hade SNS/SIFR Finanspanel 10 möten

15/1 Bör banker tvingas avskilja sina särskilt riskfyllda verksamheter?

Eller är hårdare kapital- och likviditetskrav för bank- och finanssektorn tillräckligt för att återskapa förtroendet för finansmarknadens aktörer och undvika framtida bankkriser? Dessa frågor diskuterades när chefdirektören vid Finlands bank, Erkki Liikanen, samtalande med professor Peter Englund från Handelshögskolan i Stockholm.

21/3 Irlands kris och återhämtning.

Lars Frisell, chefsekonom på den irländska centralbanken, utvecklade sin syn på den irländska ekonomin. Pär Magnusson, chefanalytiker på Royal Bank of Scotland i Norden, kommenterade.

Pehr Wissén, Pär Magnusson och Lars Frisell om Irlands kris och återhämtning.

15/4 Dags för den traditionella pensionsförsäkringens återkomst?

Traditionella pensionsförsäkringar med garantier för spararen har blivit ovanligare i Sverige. Risker har förts över från banker och försäkringsbolag till enskilda sparare. Folksam:s vd Anders Sundström vill se en återkomst för den traditionella pensionsförsäkringen.

14/5 USA: Dags att skruva ned stimulanserna?

Charles I. Plosser, ordförande för Federal Reserve Bank of Philadelphia, gav en försiktig bild av den amerikanska ekonomins återhämtning.

VD-ERSÄTTNINGAR
OMGES AV MISS-
UPPFATTNINGAR

Steven Kaplan om utvecklingen av vd-ersättningar.

4/6 **Krisen på Cypern.** Både allvarliga misstag i Bryssel och i den cypriotiska huvudstaden Nicosia var avgörande för det dramatiska förloppet. Det menade Athanasios Orphanides, cypriotisk centralbankschef 2007–2012 och nu forskare vid det amerikanska universitetet MIT. Torbjörn Becker, chef vid Stockholm Institute of Transition Economics, kommenterade.

7/6 Från optimal till robust

penningpolitik. Kritiken mot Riksbanken har varit oräddvis: Sveriges centralbank har varken varit orimligt nitisk i inflationsbekämpningen eller tagit för stor hänsyn till andra faktorer än inflationen. Det menade vice riksbankschef Per Jansson. Svensk Exportkredits chefsekonom Marie Giertz kommenterade.

FRANKRIKE
RÖR SIG I RÄTT
RIKTNING

Xavier Musca om Frankrikes ekonomiska utveckling.

23/8 Top US Economic Advisor: Is the Crisis over in the US and Europe?

”Nej, krisen är inte över.” Det var kärnan i det kärva budskap som professor Catherine Mann gav. SEB:s chefsekonom Robert Bergqvist beskrev läget i något mer positiva tongångar.

5/9 **Vart går Frankrike?** ”Att Frankrike rör sig i rätt riktning är det ingen tvekan om. Frågan är om det går tillräckligt snabbt.” Det menade Xavier Musca, Deputy Chief Executive Officer vid Crédit Agricole. Martin Ådahl, chefsekonom i Centerpartiet, kommenterade.

23/9 Hur utvecklas vd-ersättningarna?

Det påstås ofta att vd:ar är överbetalda, att vd:s ersättning inte är kopplad till företagets resultat och att styrelser inte gör sitt jobb. Men det vill inte professor Steven Kaplan, en av USA:s ledande forskare på området, hålla med om. Kerstin Hessius, vd för Tredje AP-fonden, kommenterade.

29/11 Martin Hellwig om eurokrisen och bankunionen.

Professor Martin Hellwig, en av Europas främsta ekonomer, betvivlade möjligheten att få en europeisk bankunion på plats. Men han menade också att utan en bankunion kommer valutaunionen sannolikt att falla sönder. Kerstin af Jochnick, förste vice riksbankschef, kommenterade.

MER FOKUS
PÅ ROBUST
PENNINGPOLITIK

Per Jansson på seminariet *Från optimal till robust penningpolitik*.

MÖTESPLATS SNS-ÅRET 2013

Lars Leijonborg presenterade och diskuterade Friskolekommitténs förslag.

15/1 **SNS/SIFR Finanspanel.** Erkki Liikanen, chefdirektör i Finlands bank, om förslaget att dela upp Europas banker. Kommentarer av Peter Englund, professor vid Handels högskolan i Stockholm.

17/1 **SNS Konjunkturråd 2013. Dags för enkla skatter!** Statssekreterare Hans Lindberg, Finansdepartementet, och Urban Bäckström, vd Svenskt Näringsliv, kommenterade.

22/1 **SNS Arbetsmarknadskonferens 2013: svensk arbetsmarknad i en orolig tid.** Med bland andra arbetsmarknadsminister Hillevi Engström.

23/1 **Arbetarrörelsen och vinsten i välfärden.** Ledande forskare kommenterade förslagen från Socialdemokraterna och LO om att "en non profit-princip ska vara rådande inom vård, skola och omsorg".

24/1 **SNS Vision.** Magdalena Andersson om den ekonomiska politiken och de vägval och överväganden som Socialdemokraternas ledning står inför.

FÖREBILDER
BEHÖVS FÖR
SENARE PENSION

Ingemar Eriksson presenterar Pensionsåldersutredningens huvudbetänkande.

7/2 **Värdet av nya läkemedel – vad vet vi egentligen?** Fem studier visar hur brist på uppföljning och omprövning kan medföra stora välfärdsförluster när nya läkemedel inte används på ett optimalt sätt.

19/2 **SNS Vision.** Qaisar Mahmood och jakten på svenskheten.

4/3 **Chefskapets etik.** Hur bör en chef bete sig i svåra situationer?

6/3 **Så kan information om resultat och kvalitet förändra sjukvården.** Ett samtal med den världsledande experten på området, Elliott Fisher.

Lena Hallengren om arbetarrörelsen och vinsten i välfärden.

11/3 **SNS Måndagsklubb.** Riskkapitalet i praktiken – så påverkas företag och samhälle. Ett samtal med Ratos vd Susanna Campbell och Joacim Tåg, ekon.dr i nationalekonomi vid IFN.

18/3 **Hur bryter vi trenden för svensk skola?** De internationella mätningarna PIRLS och TIMSS.

19/3 **Möte med den nya jämställdhetsministern Maria Arnholm.** Hur ser framtidens jämställdhetspolitik ut? Några av författarna till SNS-boken *Arbete och jämställdhet* medverkade.

20/3 **Vad säger forskningen om könsbalans i bolagsstyrelserna?** Karin Thorburn om effekterna av könskvotering till styrelser.

21/3 **SNS/SIFR Finanspanel.** Lars Frisell, chefsekonom på den irländska centralbanken, om Irlands kris och återhämtning.

21/3 **Samhällsprogrammets återträff.** Mats Persson, professor i nationalekonomi, om sin bok *Den europeiska skuldskrisen* (SNS Förlag).

22/3 **SNS Analys. Varför fungerar inte bostadsmarknaden?** Hans Lind, professor vid KTH, om samspelet mellan bostadsmarknad och bostadspolitik de senaste åren.

26/3 **SNS Vision.** Lina Thomsgård om Rättviseförmedlingen.

15/4 **SNS/SIFR Finanspanel.** Dags för den traditionella pensionsförsäkringens återkomst? Medverkande: Folksam vd Anders Sundström och Mats Langensjö, vd Brummer Life Försäkringsaktiebolag.

17/4 **Mingel för vd-assistenter.** Forskaren Pernilla Petrelius Karlberg och kommunikationsrådgivaren Peje Emilsson samtalade om de krav som den ökade mediebevakningen ställer på dagens företagsledare.

Magdalena Andersson besökte SNS Vision för ett informellt samtal om den ekonomiska politiken.

MÖTESPLATS SNS-ÅRET 2013

SKÖR
ÅTERHÄMTNING I
VÄRLDSEKONOMIN

Justin Lin om den globala ekonomiska krisen.

18/4 I spåren av finanskrisen, hur kan förtroendet för kapitalismen återupprättas? Colin Mayer, professor i företagsekonomi vid Oxford University, efterlyser former för bolagsstyrning som främjar samhällsansvar och hindrar etiska övertramp.

Maria Arnholm talade om framtidens jämställdhetspolitik.

19/4 Så ska äldre arbeta längre. Ingemar Eriksson, Pensionsåldersutredningen, presenterade och diskuterade förslagen. Socialförsäkringsminister Ulf Kristersson kommenterade.

29/4 SNS Måndagsklubb. Samtal om regeringens ekonomiska politik med Hans Lindberg, statssekreterare på Finansdepartementet.

7/5 SNS Vision. Per Schlingmann, reklamaren som blev arkitekten bakom Nya Moderaterna, samtalar om kommunikation, politik och pr.

13/5 SNS Måndagsklubb. Samtal med chefen för Federal Reserve i Philadelphia, Charles I. Plosser.

14/5 SNS/SIFR Finanspanel. Chefen för Federal Reserve i Philadelphia, Charles I. Plosser.

15/5 Att utvärdera svenska universitet och högskolor. Lena Adamsson, högskolepolitisk expert vid Europarådet, analyserar utvärderingssystem för högre utbildning.

22/5 EU-harmonisering av regler för bolagsstyrning – till vilket pris? Paul Myners, Storbritanniens före finansmarknadsminister, om EU:s regleringsagenda.

24/5 Förändringsarbete ur chefens perspektiv. SVT-chefer och forskare om erfarenheterna från SVT:s omfattande omorganisation.

29/5 Hur har avtalsrörelsen 2013 fungerat? Arbetsmarknadens parter och oberoende bedömare diskuterade årets avtalsrörelse.

30/5 Snabb eller långsam introduktion av nya läkemedel? Tre rapporter inom ramen för SNS forskningsprogram *Värdet av nya läkemedel*.

3/6 Tid för ny tunnelbana? Diskussion mellan nyckelpersoner, forskare och företrädare från bygg- och anläggningsindustrin.

4/6 SNS/SIFR Finanspanel. Cyperns kris. Athanasios Orphanides, Cyperns centralbankschef 2007–2012, diskuterade krisens orsaker och verkningar samt vägen framåt.

Pernilla Petrelius Karlberg presenterade och diskuterade boken *Föredöme eller fördömd?*

5/6 Nya ägarregler för fristående skolor. Friskolekommitténs ordförande Lars Leijonborg presenterade och diskuterade kommitténs huvudbetänkande.

7/6 SNS/SIFR Finanspanel. Vice riksbankschef Per Jansson om svensk ekonomi och sin syn på hur Riksbanken bör lösa sina uppgifter. Marie Giertz, chefsekonom vid Svensk Exportkredit, kommenterade.

Anders Sundström på SNS/SIFR Finanspanel om den traditionella pensionsförsäkringen.

11/6 SNS ordinarie Förtroendekommitté och sammarmingel med Deirdre McCloskey.

19/6 Privat eller offentligt: hur förmedlas jobb på bästa sätt? Vid seminariet presenterades aktuella svenska studier kring arbetsförmedling och arbetslivsinriktad rehabilitering i privat regi.

2/7 SNS i Almedalen. Finansmarknadsminister Peter Norman om finansmarknaderna.

21/8 SNS Tylösandskonferens 2013. Konkurrenskraft i en ny global ekonomi.

SAMORDNING
VIKTIG FÖR
AVTALSÖRELSAN

Lars Calmfors om 2013 års avtalsrörelse.

MÖTESPLATS SNS-ÅRET 2013

Peter Norman på seminarium om bankernas bolagsstyrning.

23/8 **SNS/SIFR Finanspanel.** Is the Crisis over in the US and Europe? Catherine L. Mann, professor i Global Finance vid Brandeis University.

28/8 **Reglering av bankernas bolagsstyrning.** *SNS Corporate Governance Seminars & Roundtable* med Jörgen Holmquist, ordförande IESBA, Peter Norman, finansmarknadsminister och Jaap Winter, professor i Corporate Governance vid Duisenberg School of Finance i Amsterdam.

28/8 **Hur blev Sverige bäst?** I boken *Kan landet lagom vara bäst?* (SNS Förlag) söker författaren Kurt Lundgren förklaringen till att Sverige ligger i topp i nästan alla internationella jämförelser: ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

29/8 **Energimarknaden, ägandet och klimatet.** Ny forskningsrapport inom ramen för SNS forskningsprogram *Klimat och näringsliv*.

Pier Carlo Padoan på seminarium om det ekonomiska läget.

STORA RISKER
MOT ÅTER-
HÄMTNINGEN I
VÄRLDSEKONOMIN

5/9 **SNS/SIFR Finanspanel.** Vart går Frankrike? Xavier Musca, Deputy Chief Executive Officer vid Crédit Agricole. Martin Ådahl, chefsekonom Centerpartiet, kommenterade.

6/9 **Konkurrens i sjukvården: vad kan vi lära av England?** Carol Propper, professor i nationalekonomi vid University of Bristol.

11/9 **SNS Samhällsprogram, etapp 1.**

13/9 **Ett år kvar till valet 2014 – hur går kampen om opinionen?** Vid mötet presenterades boken *Kampen om opinionen. Politisk kommunikation under svenska valrörelser* (SNS Förlag).

Carol Propper talade om vad Sverige kan lära av England vad gäller konkurrens i sjukvården.

19/9 **Inför FN:s klimatomöte: så räddar vi både klimat och konkurrenskraft.** Professorerna John Hassler och Per Krusell om en optimal skatt på koldioxid och vilka konsekvenser det får för tillväxten.

23/9 **SNS/SIFR Finanspanel.** Hur ser goda vd-ersättningar ut? Med Steven Kaplan, professor vid University of Chicago Booth School of Business.

23/9 **Höstbudgeten.** Så vill regeringen få fler i arbete. Presentation av statssekreterare Susanne Ackum.

NYA LÄKEMEDEL
MÅSTE FÅ EN
BÄTTRE CHANS

Katarina Steen Carlsson och Bengt Jönsson presenterade rapporten *Värde av läkemedel*.

26/9 **Bokmässan i Göteborg. Fördöme eller fördömd?** Ett möte baserat på boken *Fördöme eller fördömd? Medierna som moralisk domstol* (SNS Förlag).

30/9 **Civilsamhället klämt mellan stat och kapital.** En analys av civilsamhällets roll för välfärdens framtida organisering av Lars Trägårdh med flera.

7/10 **Läkemedel – när är det rimligt att betala själv?** Författarna Per Carlsson, professor, och Gustav Tinghög, fil.dr vid Linköpings universitet, diskuterade rapporten med Karin Johansson, statssekreterare vid Socialdepartementet, Kjell Asplund, ordförande för Statens Medicinsk-Etiska råd samt Clas Rehnberg, professor, Karolinska Institutet.

7/10 **Samtal med Justin Lin.** En av Kinas främsta ekonomer om sin bok *Against the Consensus: Reflections on the Great Recession*.

Susanne Ackum presenterade regeringens höstbudget.

MÖTESPLATS SNS-ÅRET 2013

MOOC KOMMER
ATT FÖRÄNDRA
UTBILDNINGS-
VÄSENDET
I GRUNDEN

Henrik Blomgren på seminarium om vilka utmaningar och möjligheter MOOC innebär.

9/10 SNS Samhällsprogram, etapp 2.

10/10 Massive Open Online Courses – hur påverkas svenska universitet?

Med Henrik Blomgren, universitetslektor vid KTH. Seminariet arrangerades inom ramen för SNS Utbildningskommission.

Athanasios Orphanides på SNS/SIFR Finanspanel om Cyperns kris.

15/10 Individuell lönesättning – hur har löneskillnaderna påverkats?

Boken *Lönespridning* (SNS Förlag) presenterades av Lena Granqvist, doktor i nationalekonomi.

21/10 Ny undersökning om rektorn som pedagogisk ledare. SNS Utbildningskommission

presenterade en ny forskningsstudie. Kommentarer av bland andra Per-Arne Andersson, direktör SKL, Ibrahim Baylan, utbildningspolitisk talesperson (S) och Ann-Marie Begler, gd Skolinspektionen.

23/10 Hur kan den offentliga upphandlingen förbättras?

Harvard-professorn Steven Kelman kommenterar Upphandlingsutredningen.

6/11 Privatiseringar i kommuner med vänsterstyre – en splittrad socialdemokrati.

Rapporten är en del av forskningsprogrammet *Från välfärdsstat till välfärdssamhälle*. Kommentarer från bland andra opinionsanalytikern Carl Melin och före detta partiledaren Mona Sahlin.

11/11 Samtal om EU:s ekonomi. Med HG Wessberg, Sveriges representant i revisionsrätten.

12/11 SNS Samhällsprogram, etapp 3.

12/11 En politik för ökat byggande och bättre infrastruktur.

Vad gör man åt dålig samordning, långsamma processer och höga kostnader? Svaren finns i en ny forskningsrapport från SNS av KTH-professorerna Göran Cars, Thomas Carlbro och Hans Lind.

13/11 Ny forskningsrapport om privatiseringens framväxt och drivkrafter.

Rapporten publiceras inom ramen för SNS och IFN:s forskningsprogram *Från välfärdsstat till välfärdssamhälle*.

15/11 Krisens politiska konsekvenser – vad kan vi lära av 30-talet?

Johannes Lindvall, docent i statsvetenskap, jämför de politiska effekterna av den senaste finanskrisen med 30-talskrisens följdverkningar.

Justin Lin presenterade sin nya bok *Against the Consensus: Reflections on the Great Recession*.

18/11 Hur hållbar är den nya lärarutbildningen? SNS Utbildningskommission bjöd in till ett samtal om den nya lärarutbildningen.

22/11 Hur värderas läkemedel? Reformen för bättre beslut och användning. Presentation av slutrapporten i SNS forskningsprogram *Värdet av nya läkemedel*.

29/11 SNS/SIFR Finanspanel. How can we fix our broken banking sector? Ett samtal med professor Martin Hellwig.

Rossana Dinamarca på seminarium om PISA-raset.

2/12 Det ekonomiska läget. Med finansminister Anders Borg och OECD:s chefekonom Pier Carlo Padoan.

3/12 Revisorns roll i bolagsstyrningen. En forskningsstudie av de tre redovisningsforskarna Bino Catasús, Niclas Hellman och Christopher Humphrey.

4/12 Vart är svensk skola på väg? Resultaten från en ny PISA-undersökning.

BEKÄMPA REGEL-
DYRKARNA

Steven Kelman kommenterade Upphandlingsutredningen.

MÖTESPLATS

SNS CORPORATE GOVERNANCE ROUNDTABLE

UNDER HÖSTEN 2012 startade SNS ett forum för forskningsbaserad dialog om bolagsstyrning och ägarfrågor.

Corporate governance står högt upp på den politiska agendan, bland annat på EU-nivå där det finns förslag till ändrad reglering och nya rekommendationer. SNS vill bidra till att svenska politiker och beslutsfattare har ett relevant beslutsunderlag för hur initiativen från EU bäst bemöts.

Syftet med programmet är att introducera olika, främst internationella, perspektiv i den svenska debatten om ägarfrågor. Corporate governance är

KÖNSBALANS
LEDER TILL MER
ENGAGERAD
STYRELSE

Karin Thorburn om effekterna av könskvotering till styrelser.

Jörgen Holmquist, Jaap Winter och Peter Norman i ett samtal om reglering för bolagsstyrning av banker.

ett snabbt växande forskningsområde som ytterst handlar om hur man säkrar att ägare, styrelser och företagsledningar har rätt drivkrafter för värdeskapande och risktagande. Detta är i sin tur av stor betydelse för samhälls-ekonomins långsiktiga utvecklingskraft och stabilitet. Till programmet har knutits ett nätverk av ledande ägare på den svenska kapitalmarknaden. Programmet har tre huvuddelar:

- seminarier med internationellt ledande forskare
- rundabordsamtal med programnets nätverk
- presentation av aktuell forskning i SNS Analys och slutrapport som sammanfattar de slutsatser och rekommendationer som framkommit under programmets gång.

Planerade rapporter

Den nordiska bolagsstyrningsmodellen

I skenet av EU-kommissionens agenda för ökad harmonisering av bolagsstyrning inom unionen, baserad på den anglosaxiska modellen, genomför SNS ett projekt för att se om det går att definiera en gemensam nordisk bolagsstyrningsmodell.

I projektet samverkar en grupp experter från de nordiska länderna under

ledning av Per Lekvall. Arbetet följs av en referensgrupp i respektive land. Den svenska referensgruppen kommer att ledas av Hans Dalborg.

Uppdraget är att identifiera och analysera likheter och skillnader mellan bolagsstyrningen av börsnoterade företag i de nordiska länderna för att med detta som grund försöka definiera en, ur rättslig och praktisk synvinkel tillämplig, nordisk modell för bolagsstyrning.

Målsättningen är att stärka de nordiska ländernas röst i bolagsstyrningsfrågor inom EU och bidra till en integrerad nordisk kapitalmarknad.

ÖKAT FÖR-
TROENDE GENOM
LÅNGSIKTIGHET

Colin Mayer på seminariet *I spåren av finanskrisen, hur kan förtroendet för kapitalismen återupprättas?*

Styrelsearbete i bolag med olika ägarformer

I studien jämförs styrelsearbete i bolag med olika ägarformer: börsnoterade, PE-ägda, statliga och familjeägda. Syftet är att öka kunskapen om hur ägarformen påverkar styrelsearbetet samt lyfta fram framgångsfaktorer och eventuella hinder för ett effektivt styrelsearbete. Forskare: Per Strömberg, professor i finansiell ekonomi, Handelshögskolan i Stockholm och Swedish House of Finance. Studien genomförs med finansiellt stöd av NASDAQ OMX Nordic Foundation.

Nätverk och finansiering

Följande aktörer ingår i programmets nätverk: Alecta, Altor Equity Partners, Bonnier, Bure Equity, Cevian Capital, EQT, FAR, Fjärde AP-fonden, Folksam, Första AP-fonden, IF Metall (ej finansiär), Industrivärden, Investor, KPMG, Litorina, Länsförsäkringar, NASDAQ OMX, Ratos, Roschier, Segulah, Sjunde AP-fonden och Tredje AP-fonden. Finansiering sker genom bidrag från nätverket.

MÖTESPLATS

SNS SUSTAINABILITY ROUNDTABLE

SNS STARTADE UNDER vintern 2013/14 ett forum för dialog om hållbart företagande under namnet SNS Sustainability Roundtable.

Framväxande trender

Syftet med forumet är att belysa de senaste och framväxande trenderna, främst internationellt, kring hållbart företagande med fokus på praktisk implementering. Programmet har följande huvuddelar:

- rundabordssamtal (under Chatham House Rules) riktade till vd, gd, styrelsemedlemmar samt medlemmar i ledningsgrupp
- diskussionsseminarier riktade till dem inom organisationen som ansvarar för hållbarhetsfrågor
- publikationer om forskningsrön på området inom ramen för skriftserien SNS Analys.

Rundabordssamtal med Georg Kell

I slutet av januari 2014 bjöd SNS in Georg Kell, chef för FN:s Global Compact, världens största frivilliga hållbarhetsinitiativ med över 10 000 deltagande företag och intressenter från mer än 130 länder. Georg Kell deltog i ett rundabordssamtal med vd:ar och styrelsemedlemmar i några av SNS största medlemsföretag. Vid mötet deltog även Claus V. Hemmingsen, vd på Maersk Drilling, som beskrev hur man arbetat med UN Global Compact i sitt hållbarhetsarbete. I ett publikt seminarium med Georg Kell deltog Annette Stube, hållbarhetschef på A.P. Møller-Mærsk A/S, och Lin Lerpold, docent vid Handelshögskolan i Stockholm. Kell träffade även hållbarhetsansvariga i de statligt ägda bolagen när han talade vid ett seminarium på SNS som arrangerades tillsammans med Nätverket Hållbart företagande.

Mötesplats för informell dialog

SNS kommer under våren 2014 att bjuda in SNS-medlemmar att delta i utformningen och finansieringen av programmet, som planeras pågå i tre år. Teman som kommer att behandlas är bland annat finansiella marknadens roll och nya instrument, styrelsens roll och verktyg, utveckling av affärsmodeller för hållbart företagande, företag och mänskliga rättigheter samt integrerad rapportering. Internationellt framstående experter kommer att

bjudas in tillsammans med företrädare för enskilda företag som aktivt arbetat med hållbart företagande i praktiken. Målet är att skapa en mötesplats för informell dialog kring den pågående och förväntade utvecklingen på området.

Intresserad?

För ytterligare information kontakta SNS vd Mia Horn af Rantzen eller projektledaren Caroline Raxell.

Georg Kell, chef för FN:s Global Compact.

SWEDISH COMPANIES TEND TO OVER-PERFORM ON SUSTAINABILITY ISSUES, WHILE AT THE SAME TIME, UNDER-COMMUNICATE THEIR ACTIVITIES

Georg Kell, Annette Stube, hållbarhetschef A.P. Møller-Mærsk A/S och Lin Lerpold, docent vid Handelshögskolan i Stockholm, vid seminariet om hållbarhet.

17 forskningsrapporter
8 nummer av SNS Analys

10 forskningsprojekt med totalt
72 forskare

88 företagsmedlemmar
i de referensgrupper
som följt projekten

SNS forskningsledare

Ilinca Benson är ekon.dr i företagsekonomi från Handelshögskolan i Stockholm. Hon leder projekten *Från välfärdstat till välfärdssamhälle*, *Revisionens roll i den framtida bolagsstyrningen* och *SNS Corporate Governance Roundtable*.

Camilo von Greiff är fil.dr i nationalekonomi och leder projekten *SNS Utbildningskommission*, *Investeringar i likvärdiga livschanser* och *SNS Konjunkturråd 2014*.

Stefan Sandström är fil.lic. i nationalekonomi och leder projekten *Planering av byggande och infrastruktur* och *SNS Konjunkturråd 2015*. Han är även ansvarig för skriftserien SNS Analys.

Göran Arvidsson är docent i företagsekonomi och extern forskningsledare för projektet *Värdet av nya läkemedel*. Under perioden 1988–2007 arbetade han som forskningsledare vid SNS och ledde flera projekt om frågor kring läkemedelsindustrin och hälsoekonomi.

Björn Carlén är extern forskningsledare för projektet *Spelreglerna på energimarknaderna*. Han är fil.dr i nationalekonomi och verksam vid VTI, Statens väg- och transportinstitut.

Henrik Jordahl är extern forskningsledare för SNS program *Från välfärdstat till välfärdssamhälle*. Han är docent i nationalekonomi och verksam vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN). Vid IFN leder han forskningsprogrammet *Tjänstesektorns ekonomi* och forskar om skattefinansierade tjänster.

OM SNS FORSKNING

Kunskap för välgrundade beslut

Sverige står inför stora utmaningar: en allt tuffare global konkurrens, en arbetslöshet som bitit sig fast på hög nivå, växande vårdbehov och en skola där elevernas prestationer halkar efter andra länder.

SNS forskning bidrar med kunskap om hur Sverige ska kunna möta framtidens utmaningar. Vi belyser handlingsalternativen genom oberoende, policyrelevant och evidensbaserad analys.

SNS översätter aktuell samhällsforskning till konkreta råd. Frågorna formuleras i dialog med SNS medlemmar i näringsliv och förvaltning. Svaren ges av forskare och är baserade på vetenskaplig teori och evidens.

Arbetsätt

Varifrån kommer idéer till nya projekt? Idéer till nya forskningsprojekt tas fram i dialog med SNS nätverk av företags- och organisationsmedlemmar och SNS Vetenskapliga råd.

Vem är det som forskar? SNS forskning bedrivs företrädesvis av externa forskare, det vill säga av forskare som inte är anställda på SNS. Varje projekt har en forskningsledare som ansvarar för projektledning, forskningskommunikation och initiering av nya projekt.

Hur engageras näringsliv och förvaltning? Till de flesta projekt knyts en referensgrupp som fungerar som bollplank till forskarna.

Hur finansieras forskningen? Genom deltagare i projektets referensgrupper och anslag från forskningsstiftelser.

Forskning som når ut

Resultatspridning. Rapporterna lanseras på en konferens och sprids till journalister och opinionsbildare. Dessutom publicerar vi debattartiklar och jobbar aktivt med digitala och sociala medier. Forskningen står i centrum för SNS medverkan i Almedalen.

Hög vetenskaplig kvalitet. SNS engagerar de bästa svenska och internationella forskarna. SNS Vetenskapliga råd bidrar också till att säkra en hög kvalitet i SNS forskning.

Policyrelevans. SNS forskning bidrar med fakta, analys och tydliga policyförslag i aktuella, angelägna ämnen. Rapporterna ska kunna användas som beslutsunderlag inom politik, näringsliv och förvaltning.

Tydlig etisk policy. SNS forskning uppfyller höga krav på kvalitet och integritet.

SNS VETENSKAPLIGA RÅD

HARRY FLAM (ordförande) är professor i internationell ekonomi vid Institutet för internationell ekonomi på Stockholms universitet.

LI BENNICH-BJÖRKMAN är professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet.

CLAS BERGSTRÖM är professor i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm.

ROBERT ERIKSON är professor i sociologi vid Institutet för social forskning (SOFI) på Stockholms universitet.

ARI KOKKO är professor i internationell ekonomi och internationellt företagande vid Copenhagen Business School.

EVA MÖRK är professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet.

LARS STRANNEGÅRD är professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm.

FORSKNING

SNS KONJUNKTURRÅD 2013

Dags för enkla skatter!

De principer om enkelhet och likformlighet som präglade 1991 års stora skattereform har gått förlorade i hundratals nya justeringar, avdrag och särskilda skattesatser. SNS Konjunkturråd 2013 förordar att skattesystemet reformeras med målet att skapa ett enkelt system som är begripligt för vanliga medborgare och som kan vara stabilt över tid.

Gör skattesatserna mer enhetliga

I Konjunkturrådets rapport görs en utvärdering av effekterna av ett antal möjliga reformer med sänkt skatt på arbete, mer enhetliga skattesatser och slopade avdrag.

Rådets utvärdering visar att inkomstskatten skulle kunna sänkas till en nivå nära företagsskatten med oförändrade skatteintäkter om skattebasen breddas genom avskaffade avdrag för bland annat räntor och privat pensionssparande.

Självfinansierande reform

I ett av de utvärderade alternativen till skattereformer har rådet haft ambitionen att visa på de möjligheter som finns att motverka den sänkta inkomstskattens negativa konsekvenser i form av ökad inkomstspridning. Här införs höjda barn- och bostadsbidrag och förstärkningar av försörjningsstödet. Dessutom införs en höjd fastighetsskatt. Rådets beräkningar visar att en sådan reform är självfinansierande.

SNS Konjunkturråd rekommenderar att regeringen tar initiativ till en bred översyn av skattesystemet med målet att skapa ett enklare system med mer enhetliga skattesatser och breddade skattebaser.

SNS Konjunkturråd 2013: Lennart Flood, Katarina Nordblom, Daniel Waldenström.

Förenkla jobbskatteavdraget

I väntan på en mer genomgripande skattereform föreslår Konjunkturrådet följande åtgärder för att öka skattesystemets begriplighet för medborgarna:

- Förenkla utformningen av jobbskatteavdraget. Den intervjuundersökning som rådet låtit göra visar att svenskarnas kunskap om jobbskatteavdraget är låg. Det kan därför starkt ifrågasättas om reformens syfte att stärka incitamenten till arbete har uppnåtts.
- Synliggör osynliga skatter. Arbetsgivaravgiftens skatteandel bör redovisas tydligt för individen och hur den beräknas ska framgå av regeringens budgetproposition.
- Förbättrad information. Informationen till medborgarna om skattesystemet bör förbättras, exempelvis genom att en webbtjänst inrättas där medborgarna kan beräkna skatteeffekten av olika val.

SNS Konjunkturråd 2013 består av Lennart Flood, professor i ekonometri, Göteborgs universitet (ordförande), Katarina Nordblom, docent i nationalekonomi, Göteborgs universitet och Uppsala universitet, och Daniel Waldenström, professor i nationalekonomi, Uppsala universitet.

Varje år utser SNS ett Konjunkturråd med uppgift att granska regeringens ekonomiska politik och komma med förslag till förbättringar. Rådet består av ledande nationalekonomer. Finansiering sker med bidrag från Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

FRÅN VÄLFÄRDSSTAT TILL VÄLFÄRDSSAMHÄLLE

UNDER DE SENASTE 20 åren har produktionen av välfärdstjänster i Sverige omvandlats på ett genomgripande sätt. Konkurrens och valfrihet har införts på en rad olika välfärdsområden och privata aktörer har kompletterat den offentliga sektorn som utförare. Syftet med programmet är att ta fram forskningsbaserade underlag som kan bidra till förslag om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster skulle kunna förbättras.

Programmets studier behandlar huvudsakligen styrning och kvalitetskontroll av välfärdstjänster (ersättningssystem, management, marknadsdynamik och kvalitetsmåt) samt bidrar med en bakgrundsbeskrivning till, och förklaring av, hur konkurrensutsättning och privatisering har gått till i kommuner och landsting.

Programmet är ett samarbete mellan SNS och Institutet för Näringslivsforskning, IFN.

Ansvariga forskningsledare är Ilinca Benson och Henrik Jordahl.

Publikationer 2013

Välfärdstjänster i privat regi: framväxt och drivkrafter

Den svenska välfärdsmodellen kännetecknas av offentlig finansiering, ökande grad av konkurrens mellan olika utförare samt större valfrihet för brukarna. Hur har den här modellen vuxit fram? Varför skiljer sig utvecklingen åt mellan olika delar av landet och mellan olika tjänster? Vilken roll har politiker på nationell och lokal nivå, utförarorganisationer och tjänsternas brukare spelat?

Antologin redogör först ur ett historiskt perspektiv för privatiseringen av välfärdstjänster sedan 1980-talet, med fokus på nationella reformer och lokala initiativ. Därefter undersöks ett antal möjliga förklaringar till hur

pass utbredd privatiseringen av olika tjänster är i olika delar av landet.

Forskare: Mikael Elinder, fil.dr, Uppsala universitet, David Isaksson, doktorand, Uppsala universitet, Henrik Jordahl, docent, IFN, Anders Lindbom, professor, Uppsala universitet, Heléne Lundqvist, fil.dr, Stockholms universitet, Ulrika Winblad, docent, Uppsala universitet, och Richard Öhrvall, doktorand i statsvetenskap vid Linköpings universitet och IFN.

SNS Analys nr 13. Lärdomar från England om konkurrens i vården

Sjukvårdens kvalitet steg när England införde kundval. Det är ett av resultaten som presenteras i en forskningsöversikt av professor Carol Propper i skriftserien SNS Analys om lärdomar från de senaste 25 årens sjukvårdsreformer i England.

Forskare: Carol Propper, professor i nationalekonomi vid University of Bristol och Imperial College Business School.

SNS Analys nr 11. Privata aktörer inom arbetsförmedling och rehabilitering

Det finns inga tydliga belegg för att privata utförare i arbetsmarknadspolitik är bättre på att få deltagare i jobb än offentliga utförare. Däremot

finns det visst stöd för att de privata alternativen är bättre på innovation och individanpassning.

Det är slutsatserna i denna översikt av två aktuella studier genomförda av forskare vid IFAU, den ena av Helge Bennmarker, Erik Grönqvist och Björn Öckert och den andra av Lisa Laun och Peter Skogman Thoursie.

Skribent: Richard Öhrvall, doktorand i statsvetenskap vid Linköpings universitet och IFN.

Tidigare publikationer

[SNS Analys nr 7. Friskolereformens långsiktiga effekter på utbildningsresultat](#)

[Konkurrensens konsekvenser. Vad händer med svensk välfärd?](#)

Pågående studier

[Ledning och styrning vid produktion av välfärdstjänster](#)

I studierna undersöks och jämförs styrnings- och ledningskvalitet i verksamheter inom äldreomsorg, sjukvård och skola. Syftet är att få en bättre förståelse av hur produktionen av välfärdstjänster fungerar beroende på regi samt hur upphandling och konkurrensutsättning bör utformas för att stimulera hög lednings- och styrningskvalitet.

Landstingens privatiseringsandelar

(ur rapporten *Välfärdstjänster i privat regi*)

26,1 %
Stockholm

3,6 %
Jämtland

Landstingens privatiseringsandelar

(ur rapporten *Välfärdstjänster i privat regi*)

I figuren redovisas landstingens privatiseringsandelar. De verksamhetsområden som avses är primärvård, specialiserad somatisk vård, specialiserad psykiatrisk vård och övrig hälso- och sjukvård. Andelarna avser köp av verksamhet från privata företag, stiftelser och föreningar, samt individer och hushåll, i förhållande till landstingens kostnader.

Forskare: Jannis Angelis, docent, Industriell ekonomi och organisation, KTH och IFN, och Henrik Jordahl, docent, IFN och Uppsala universitet.

Ersättning i sjukvården. Modeller, effekter, rekommendationer

I studien görs en översikt av de modeller som används för att ersätta sjukvården i Sverige i dag. De principiella grunderna för respektive modell beskrivs och analyseras. Studien redogör också för vad forskningen säger om ersättningsmodellernas effekter.

Forskare: Peter Lindgren, med.dr, verksam vid IVBAR, knuten till Medical Management Centre på Karolinska Institutet.

Välfärdstjänster: tillstånd, tillsyn och uppföljning

Syftet med denna studie är att beskriva hur tillståndsgivning, tillsyn och uppföljning av offentligfinansierade välfärdstjänster ser ut i Sverige i dag. De välfärdstjänster som diskuteras ligger inom områdena sjukvård, äldreomsorg, stöd och service till funktionshindrade, skola och ungdomsvård.

Forskare: Eva Hagbjer, doktorand i företagsekonomi vid institutionen för

redovisning och finansiering, Handelshögskolan i Stockholm.

Värdet av valfrihet

Introduktionen av valfrihet inom välfärdstjänster har motiverats av övertygelsen att valfrihet har ett positivt värde, antingen i sig själv eller genom sina positiva effekter. Studien undersöker detta påstående utifrån ett filosofiskt och psykologiskt perspektiv. Syftet med studien är att bidra till en mer nyanserad diskussion om valfrihetens betydelse för människor.

Forskare: Karin Enflo, fil.dr i filosofi, Uppsala universitet.

Information och skolval

För att skolval ska fungera effektivt krävs att föräldrar och elever är välinformerade och väljer skola efter kvalitet. Rapporten går igenom forskningsresultat om hur olika slags information om skolor används av föräldrar och elever, men också av lärare, skolledare och finansiärer. Vidare diskuteras vilka problem som behöver lösas för att skapa ett välfungerande informations-system inom skolväsendet. Forskare: Henrik Jordahl, docent i nationalekonomi, IFN, och Gabriel Heller

Sahlgren, Centre for Market Reform of Education, Institute of Economic Affairs och IFN.

Effekter av kundval i primärvården

Svensk primärvård är ett exempel på ett område där reformer under senare år syftat till att stärka individens ställning i vården samt öka mångfalden bland vårdgivare. Sedan 2010 är valfrihet för individer och etableringsfrihet för vårdgivare obligatoriska. Syftet med studien är att beskriva och diskutera effekter av kundval i primärvården med särskilt fokus på vårdens kvalitet. Forskare: Anna Häger Glenngård, ekon.dr, Lunds universitet.

Finansiering och referensgrupp

Catharina Barkman, Stockholms läns landsting (referensgruppens ordförande), Henrik Borelius, Attendo, Mats Brandt, Finansdepartementet, Henrik Brehmer, Capio, Peje Emilson, Magnora, Leif Eriksson, Täby kommun, Sari Eriksson, Katrineholms kommun, Daniel Forslund, Vinnova, Samir Kamal, EQT, Mats Kinnwall (ersätts fr.o.m. 2014 av Annika Wallenskog), SKL, Carola Lemne, Praktikertjänst, Magnus Lindquist, Triton, Anna Manhem (ersätts fr.o.m. 2014 av Linnea Ax), Tillväxtverket, Eva Mörk, Uppsala universitet/SNS Vetenskapliga råd, Fredrik Näslund, Nordic Capital, Anna Pauloff, Statskontoret, Stefan Stern, Investor, Christina Sterner, Diaverum, Kristina Ström Olsson, Svensk Försäkring, Mattias Svantesson, Skolinspektionen, Per Törnqvall, Nordic Healthcare Group, Hans Wikse, Procuritas och Martin Ärnlov, Bräcke Diakoni. Finansiering genom forskningsanslag från AFA Försäkring, Sven och Dagmar Saléns stiftelse, Aleris, Axcels, IK Investment Partners, Team Olivia, Valedo Partners samt bidrag från referensgruppen.

Rapporten *Välfärdstjänster i privat regi* presenterades vid ett seminarium den 13/11. På scen deltog Ulrika Winblad, Sven-Erik Bucht, Ilmar Reepalu, Erik Langby, Heléne Lundqvist, Mikael Elinder, Assar Lindbeck och Henrik Jordahl.

FORSKNING

SNS UTBILDNINGSKOMMISSION

SNS UTBILDNINGSKOMMISSION är ett forskningsprogram med fokus på den övergripande frågan hur Sverige kan stärkas som kunskapsnation. Ambitionen är att arbetet ska mynna ut i tydliga och konkreta policyförslag för den svenska utbildningspolitiken. Fem forskningsrapporter, varav en policyrapport, kommer att publiceras inom ramen för programmet.

Programmets studier behandlar bland annat ledarskap i skolan och elevresultat, utvärderingssystem samt samband mellan utbildning och vuxnas kunskaper och färdigheter.

Programmet avslutas med en policyrapport med konkreta rekommendationer för den svenska utbildningspolitiken. Ansvarig forskningsledare är Camilo von Greiff.

Publikationer

[Rektor – en stark länk i styrningen av skolan](#)

Mellan rektorer och politiker råder i dag ett bristande förtroende. Rektorerna anser att lokalpolitikerna inte har tillräcklig kompetens samtidigt som politikerna saknar tilltro till rektorernas kapacitet och kompetens att utveckla skolan. Det är slutsatserna i forskningsrapporten *Rektor – en stark*

länk i styrningen av skolan.

I rapporten redovisas en unik undersökning bland rektorer och lokalpolitiker i ansvariga nämnder i hela Sverige.

Några resultat ur undersökningen:

- Bland rektorerna anser 43 procent att politikerna i utbildningsnämnden saknar tillräcklig kompetens för att utveckla skolan. Samtidigt anser bara en knapp tredjedel av de ansvariga nämndpolitikerna att rektorerna har den kompetens som krävs.
- Varannan rektor upplever att de inte har kontroll över viktiga beslut om skolans ekonomi och personal.
- Rektorerna upplever en maktlöshet i relation till politikerna. Bara 11 procent av rektorerna anser att de

kan påverka besluten i den politiska nämnden.

Forskare: Olof Johansson, professor i statsvetenskap vid Umeå universitet, och Elisabet Nihlfors, docent i pedagogik vid Uppsala universitet.

Pågående studier

[Vuxnas kunskaper och färdigheter](#)

Den nu existerande kvantitativa forskningen om utbildningssystemets kvalitet rör i huvudsak grundskolan och gymnasieskolan. Denna brist gör att analysen av huruvida utbildningssystemets slutliga mål – att utveckla kompetenser och färdigheter som individer har nytta av i sitt fortsatta liv såväl på arbetsmarknaden som i egenskap av samhällsmedborgare – vilar på bräcklig grund. Syftet med studien är att undersöka hur utbildningssystemet förbereder eleverna för dessa slutgiltiga mål.

Forskare: Jan-Eric Gustafsson, professor i pedagogik, Göteborgs universitet, Erik Mellander, fil.dr i nationalekonomi och ordförande i den svenska expertgruppen för PIAAC, och Mats Myrberg, professor i pedagogik, ansvarig för Sveriges medverkan i IALS och ledamot i den svenska expertgruppen för PIAAC.

[Likvärdig kunskapsbedömning i och av den svenska skolan – problem och möjligheter](#)

Det svenska utbildningssystemet präglas av en hög grad av decentralisering, med mål- och resultatstyrning av verksamheten i förskola, grundskola och gymnasieskola. Enligt OECD ställer det mål- och resultatstyrda systemet höga krav på utvärdering och uppföljning, både på lokal och central nivå. Den planerade studien har som syfte att bidra till en genomlysning av det svenska utvärderingssystemet och med förslag på hur detta skulle kunna ges en utformning där de enskilda delarna

Möte med referensgruppen i SNS Utbildningskommission.

SNS UTBILDNINGSKOMMISSION

"Sveriges rektorer upplever att deras ansvar och befogenheter begränsas av lokalpolitikernas styrning."

ELISABET NIHLFORS

docent i pedagogik vid Uppsala universitet

i högre utsträckning än i dag bidrar till ett sammanhängande utvärderings-system.

Forskare: Christina Cliffordson, professor i pedagogik, Högskolan Väst, Gudrun Erickson, docent i pedagogik, Göteborgs universitet, och Jan-Eric Gustafsson, professor i pedagogik, Göteborgs universitet.

Utbildning, forskning, samverkan. Vad kan svenska universitet lära av Stanford och Berkeley?

Universitet och högskolor verkar i en alltmer globaliserad miljö. Den

Förtroendegap mellan rektorer och politiker

**43 %
rektorer**

43 % av rektorerna anser att politiker saknar tillräcklig kompetens att utveckla skolan.

Ur rapporten *Rektor – en stark länk i styrningen av skolan*

**58 %
politiker**

58 % av politikerna anser att rektorer inte har den kompetens som behövs.

tekniska utvecklingen och en ökad rörlighet bland studenter och professorer är ett par av de faktorer som tvingar lärosäten att omvärdera sin roll, funktion och ställning gentemot det omgivande samhället.

I rapporten jämför en svensk-amerikansk forskargrupp kvaliteten på den högre utbildningen i Sverige med de amerikanska toppuniversiteten Stanford och University of California Berkeley. Syftet är att identifiera de faktorer som gjort det möjligt för Stanford och Berkeley att förena världsledande undervisning, forskning och genomslag i samhället i stort.

Forskare: Mats Benner, professor i forskningspolitik, Lunds universitet, Arthur Bienenstock, professor emeritus i tillämpad fysik, Stanford University, Anne Lidgard, direktör, Vinnovas Silicon Valley-kontor, Sylvia Schwaag Serger, adjungerad professor i forskningspolitik, Lunds universitet och direktör för Internationell strategi, Vinnova.

Några seminarier inom ramen för SNS Utbildningskommission

Anna Ekström, Skolverket, diskuterade PISA 2012.

SNS-debatt om PISA-raset

Den 4 december bjöd SNS Utbildningskommission in till ett seminarium för att diskutera PISA 2012 – OECD:s studie som mäter

elevers kunskaper och färdigheter i olika länder. Vid mötet diskuterades även det nya inslaget Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC), som mäter den vuxna befolkningens kunskaper och färdigheter. Studien har fått stor uppmärksamhet i både svensk och internationell debatt.

Hur hållbar är den nya lärarutbildningen?

Sigbrit Franke, tidigare universitetskansler, på seminarium om den nya lärarutbildningen.

Hösten 2011 implementerades en ny lärarutbildning, en i raden av reformeringar av lärarutbildningen under relativt kort tid. Vilka kvarvarande utmaningar står lärarutbildningen

inför? Kan den ständiga trötan om lärarutbildningen nu läggas åt sidan eller kommer det att krävas ytterligare förändringar? Kort sagt: hur hållbar är den nya lärarutbildningen? SNS Utbildningskommission bjöd in till ett samtal om den nya lärarutbildningen där dessa frågor diskuterades.

Svenska elever kan allt mindre – i Norge har man lyckats bryta den negativa trenden

Agnes Tongur, Skolverket, presenterade mätningen PIRLS.

Inom ramen för SNS Utbildningskommission bjöd SNS in till ett seminarium om den negativa trenden i svensk skola. Vid mötet presenterades resultat från de internationella

mätningarna PIRLS och TIMSS. Man diskuterade även vilka åtgärder som fått Norge att vända uppåt i mätningarna samt vilka lärdomar man kan dra av detta i Sverige.

Finansiering och referensgrupp

Skolverket, Sveriges Skolledarförbund, Skolinspektionen, Tieto, EY, Lärarförbundet, Stockholms stad, The Education AB, KTH, SKL, LO, Viktor Rydbergs Stiftelse samt Jonas Vlachos, Stockholms universitet. Referensgruppens ordförande är Peter Gudmundsson, rektor KTH.

FORSKNING

VÄRDET AV NYA LÄKEMEDEL

UNDER 2013 AVSLUTADES forskningsprogrammet Värdet av nya läkemedel. Programmet startade 2010 och har resulterat i en förstudie, elva delstudier samt en slutrapport.

Programmet har syftat till att föra in nya tankar och kunskaper i läkemedelspolitiken och att ta fram beslutsunderlag för den svenska sjukvården i frågor som införande av nya läkemedel, öppna jämförelser och nyttiggörande av kvalitetsregister.

Hinder för effektiv läkemedelsanvändning

I programmets slutrapport summerade professor Bengt Jönsson och fil.dr Katarina Steen Carlsson de viktigaste slutsatserna från programmet.

De konstaterade att nya läkemedel kan ge både hälsovinster för patienten och samhällsekonomiska vinster genom kortare vårdtider och lägre sjukfrånvaro. Men dagens system för prissättning och utvärdering av nya läkemedel har brister som hämmar en effektiv läkemedelsanvändning. Det har blivit dyrare att utveckla nya

läkemedel och svårare för nya läkemedel att komma till användning. Ett snabbare och mer ordnat införande av nya läkemedel är viktigt både för en effektivare läkemedelsanvändning i sjukvården och för att skapa goda förutsättningar för klinisk läkemedelsforskning i Sverige.

Nya läkemedel måste få en bättre chans

Författarna för fram flera förslag som ska skapa bättre förutsättningar att utveckla, introducera och värdera nya läkemedel inom svensk sjukvård:

- ❑ **Avskaffa priskontrollen.** Avskaffa den statliga priskontrollen och tillämpa ersättningssystem som beaktar att ett läkemedel kan ha olika värde beroende på vilken sjukdom som behandlas.
- ❑ **Statlig budget för nya läkemedel.** Finansiera nya, innovativa läkemedel med en statlig budget och följ upp läkemedlets effekter med systematiska analyser.
- ❑ **Nationell samordning.** Samordna resurserna för värdering och införande av innovativa läkemedel på den nationella nivån.

Publikationer

Programmet inleddes med en förstudie som publicerades 2011. Efterföljande rapporter genomfördes i tre faser.

Därefter gjordes empiriska studier av effekter av introduktion av nya, innovativa läkemedel inom terapiområdena bröstcancer, leukemi och diabetes som presenterades i fem rapporter.

Därefter publicerades en serie policyinriktade rapporter:

The Value of Pharmaceutical Innovation. Forskare: Frank Lichtenberg, Columbia University, och Billie Pettersson, MSD.

Värdering och implementering av nya läkemedel – med exempel från cancerområdet. Forskare: Bengt

Jönsson, Handelshögskolan i Stockholm, och Nils Wilking, Karolinska Institutet.

Professionen, pennan och pengarna – regionala skillnader i användning av läkemedel. Forskare: Mats Brommels, Johan Hansson, Emma Granström och Emma Wählin, Karolinska Institutet.

Nya läkemedel och läkemedelsrelaterad sjuklighet. Forskare: Hanna Gyllenstein, Nordic School of Public Health, NHV, och Katarina Steen Carlsson, IHE.

Läkemedel – när är det rimligt att betala själv? Forskare: Per Carlsson och Gustav Tinghög, Linköpings universitet.

Räkna med register och randomisera mera! Forskare: Joakim Ramsberg och Martin Neovius, Karolinska Institutet.

Slutrapporten **Värdet av läkemedel** presenterades i november 2013. Forskare: Bengt Jönsson, Handelshögskolan i Stockholm och Katarina Steen Carlsson, IHE.

Ansvarig forskningsledare: Göran Arvidsson.

Finansiering och referensgrupp

Finansiering skedde genom bidrag från referensgruppen. Ordförande var Michael Sohlman.

I referensgruppen ingick representanter för följande företag, myndigheter och organisationer: AbbVie, Apotekarsocieteten, Apoteket AB, AstraZeneca, Finansdepartementet, HealthCap, Janssen-Cilag AB, LIF – De forskande läkemedelsföretagen, Läkemedelsverket, Merck Sharp & Dohme, Näringsdepartementet, Pfizer, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholms läns landsting, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket, VINNOVA.

KLIMAT OCH NÄRINGSLIV

FORSKNINGSPROGRAMMET *Klimat och näringsliv* startade 2009 och avslutades 2013. Programmet har syftat till att främja kunskapsläget om sambandet mellan produktion/konsumtion och klimatpåverkan inom olika samhällssektorer.

Publikationer

Delstudie 1. Kampen om skogen – koka, säga, bränna eller bevara?

Forskarna Robert Lundmark, Runar Brännlund och Patrik Söderholm diskuterar skogens användningsområden, konkurrensen om skogsråvaran och hur skogen bäst används på lång sikt.

Den förda politiken bör enligt rapportförfattarna inte försöka ersätta de ekonomiska marknadernas grundläggande uppgift – att på ett effektivt sätt allokera samhällets resurser – utan i stället fokusera på de värden som inte är prissatta på någon marknad, till exempel miljökostnader och kollektiva nyttigheter.

Skogens användning har en stark koppling till den förda energi- och klimatpolitiken i sin egenskap av förnybart bränsle. Författarna förespråkar ett brett användande av ekonomiska styrmedel, såsom utsläppshandel och skatter, men är emot direkt statlig styrning av bränsleanvändning och teknikval. Även skogens roll i den så kallade kolcykeln är viktig, och detta reflekteras i dag inte fullt ut i marknadspriserna på skog, skogsmark och skogsprodukter.

Delstudie 2. Avfall – återvinna, bränna eller slänga?

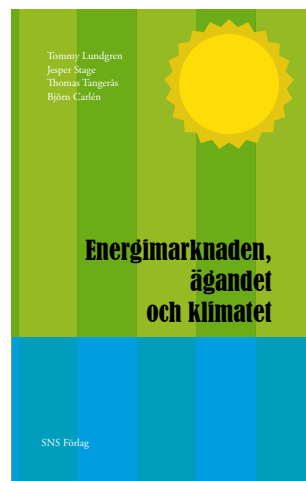
Studien ger ett nytt perspektiv på avfall som en outnyttjad resurs.

Forskarna Robert Lundmark och Eva Samakovlis finner att ett mer flexibelt tillvägagångssätt bör användas för den så kallade avfallshierarkin, till exempel att i större utsträckning beakta lokala skillnader. Forskarna pekar också på behovet av fungerande avfallsmarknader som internaliserar kostnader som miljöförstöring i priset.

Rätt utformade kan ekonomiska styrmedel i avfallspolitiken:

- ge privatekonomiska prissignaler som tar hänsyn till alla samhällsekonomiska kostnader och får företag och hushåll att ändra sitt beteende på ett önskvärt sätt; ett exempel på en sådan signal skulle kunna vara viktbaserade renhållningsavgifter, vilket bara tillämpas i 10 procent av Sveriges kommuner
- sänka kostnaderna för att uppnå miljömålen genom att belöna nya och effektiva lösningar från dem som berörs
- främja långsiktiga lösningar på avfallsproblemet genom att belöna satsningar på teknisk utveckling av de berörda företagen.

Delstudie 3. Energimarknaden, ägandet och klimatet

Bör offentliga energibolag ta extra steg för att minska sina klimatutsläpp? Påverkas energiproducenternas effektivitet och investeringar av ägarformen? Det är några av de frågor som nationalekonomerna Tommy Lundgren, Jesper Stage, Thomas Tangerås och Björn Carlén sökt svara på i programmet tredje rapport. De varnar för att det kan bli dyrt och ineffektivt att låta kommunala energibolag ta särskilt klimatansvar.

PLANERING AV BYGGGANDE OCH INFRASTRUKTUR – ETT HELHETSGREPP

Förbättra det svenska systemet

I november 2013 presenterades rapporten *Nya regler för ökat bostadsbyggande och bättre infrastruktur*.

I rapporten ges en rad förslag för att förbättra det svenska systemet för planering av bostadsbyggande och infrastruktur:

- ❑ **Avskaffa det kommunala planmonopolet.** Kommunernas starka ställning i markfrågor ger upphov till ineffektiva lösningar där kommunala intressen hävdas på bekostnad av det regionalt och nationellt önskvärda.
- ❑ **Röj upp bland riksintressena.** Under senare decennier har det skett en kraftig ökning av områden som utpekats som riksintressanta. Riksintressen bör inrättas med större restriktivitet och det måste vara lättare att ompröva dem.
- ❑ **Samordna infrastrukturinvesteringar och bostadsbyggande.** Statliga infrastrukturinvesteringar i tillväxtregionerna bör villkoras med att bostadsbyggande sker på mark som blir mer attraktiv.

Finansiering och referensgrupp

Ordförande i referensgruppen var Björn Hedlund, tekniskt råd vid Mark- och miljödomstolen.

I referensgruppen deltog representanter för: DTZ Sweden, Einar Mattsson, HSB Riksförbund, Humlegården Fastigheter, Jernhusen, JM, Leimdorfer, NCC, Niam, Sveriges Kommuner och Landsting, Trafikverket, Vasakronan, Veidekke.

Thomas Kalbro, Hans Lind och Göran Cars presenterade rapporten vid ett seminarium.

- ❑ **Planeringsprocessen måste effektiviseras.** Kommunernas effektivitet vid hantering av planprocesserna kan ökas om de görs ansvariga för medfinansiering av kostnader för planläggning och bygglovsprövning. Effektiviteten kan också öka genom tydliga tidsgränser och transparens för processer både inom stat och kommun.
- ❑ **Stärk den representativa demokratin – begränsa det direkta medborgarinflytandet.** Dagens system för dialog gynnar ofta högljudda särintressen. Politikens roll måste vara att väga lokala intressen mot varandra och mot kommunövergripande och samhälleliga mål. Nya metoder för dialog med medborgarna måste utvecklas.
- ❑ **Slopa överklagandemöjligheter.** Många av dagens överklagandemöjligheter bör tas bort. Prövningstillstånd för överklagande är rimligt. Det bör finnas större möjligheter för dem som drabbas att få ekonomisk kompensation.

Forskare: professorerna Göran Cars, Thomas Kalbro och Hans Lind vid Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad vid Kungliga Tekniska högskolan.

Ansvarig forskningsledare: Stefan Sandström.

REVISIONENS ROLL I DEN FRAMTIDA BOLAGSSTYRNINGEN

Revisionens utmaningar

I december 2013 presenterades rapporten *Revisionens roll i bolagsstyrningen*.

I rapporten belyser författarna några av de utmaningar som revisionen står inför och som på olika sätt är kopplade till bolagsstyrning.

Kris leder till regleringar

Varje ny företagsskandal och finansiell kris leder ofelbart till krav på ökad transparens och fler regleringar, bland annat när det gäller revisionen av bolagens finansiella rapportering. Men det är i hög utsträckning revisorskåren själv som måste leda arbetet med att stärka förtroendet för revisionen. En mer oberoende och förstärkt redovisningstillsyn borde också utvecklas, menar forskarna.

Nytänkande och integritet krävs

EU-kommissionens krav på ökad reglering, strävan mot internationell harmonisering och införandet av principbaserade redovisningsstandarder är några av revisionsbranschens

utmaningar som författarna belyser. Regelefterlevnad och standardisering räcker dock inte för att höja förtroendet eller undvika nya misslyckanden. I stället krävs professionell integritet och nytänkande inom branschen, enligt forskarna.

– Om revisionen blir kraftigt reglerad och byråerna befinner sig på en konkurrensintensiv marknad är det möjligt att branschens svar blir ännu fler standardiserade och checklistestyrda aktiviteter. Frågan är vem det gynnar, säger Bino Catasús.

Regelorienterade revisorer

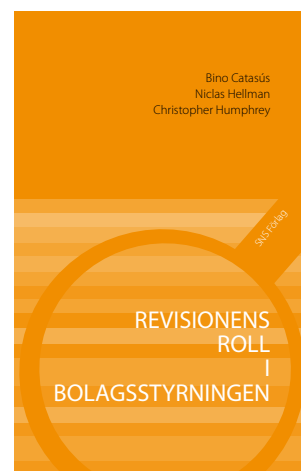
Principbaserade redovisningsstandarder, som IFRS, innebär att fler poster än tidigare i den finansiella redovisningen påverkas av företagsledningens bedömningar. Det ställer stora krav på att revisorn själv är principorienterad och beredd på att hantera de ökade risker som kan uppstå vid en granskning i efterhand.

– Det finns starka krafter som medför att revisorer blir regelorienterade och klientorienterade. Man bör ana oråd när man hör revisorer tala om att idén med principbaserade standarder är att flera olika tolkningar är möjliga, säger Niclas Hellman.

Finansiering och referensgrupp

Dan Brännström, FAR
Johan Bygge, EQT
Anders Bäckström, KPMG
Adam Diamant, Revisorsnämnden
Catarina Ericsson, PwC
Patrik Jacobsson, Finansinspektionen
Peter Malmqvist, EQR
Lena Möllerström Nording, Grant Thornton
Fredrik Nilsson, Uppsala universitet
John Osser, BDO
Marianne Sandén-Ljungberg, Mazars SET
Peter Strandh, EY
Thomas Strömberg, Deloitte
Carl Svernlöv, Baker & McKenzie Advokatbyrå och Uppsala universitet

Ordförande för referensgruppen var Lennart Francke, Swedbank.

Bino Catasús, Niclas Hellman och Christopher Humphrey.

Rapporten berör såväl den svenska som den internationella utvecklingen.

Forskare: Bino Catasús, professor i redovisning och revision, Stockholms universitet, Niclas Hellman, t.f. professor i extern redovisning och finansiell analys, Handelshögskolan i Stockholm, och Christopher Humphrey, professor of Accounting, Manchester Business School.

Ansvarig forskningsledare: Ilinca Benson.

FORSKNING

NYTT PROGRAM: INVESTERINGAR I LIKVÄRDIGA LIVSCHANSER

SNS startar ett nytt forskningsprogram: *Investeringar i likvärdiga livschanser*.

Programmet ska handla om hur tidiga insatser för utsatta barn och unga kan påverka dessa barns livschanser, och hur sådana insatser kan bidra till ett lägre behov av kostsamma insatser senare i livet för dessa individer.

Vikten av tidiga insatser

EN BÄRANDE IDÉ i den svenska välfärdsmodellen är att verka för likvärdiga livschanser, oberoende av social bakgrund. Det är en utgångspunkt med brett politiskt stöd. Utgångspunkten rimmar även väl med forskning som betonar vikten av tidiga insatser av god kvalitet för att barn och unga ska ges möjligheter att utvecklas på ett bra sätt och ha god hälsa, nå goda studieresultat och så småningom etablera sig framgångsrikt på arbetsmarknaden. Denna forskning lyfter inte enbart fram fördelnings- och rättviseskäl för en sådan ansats.

Samhälleliga besparingar

Tidiga insatser tycks även kunna ge stora samhälleliga besparingar i form av högre skatteintäkter när personer kommer i arbete och i form av minskade kostnader inom exempelvis

sjukvård, socialförsäkringar, vuxenutbildningar och rehabilitering.

Det finns därför anledning att undersöka huruvida det i dag görs tillräckliga investeringar i tidiga insatser och om de insatser som görs är de mest adekvata.

Verktyg för kommunerna

Programmet kommer att fokusera på följande frågeställningar:

- Hur ser sambandet ut i Sverige i dag mellan barns sociala bakgrund och deras hälsa och utbildningsprestationer?
- Behöver våra välfärdsinstitutioner utvecklas – exempelvis med avseende på tidiga insatser – för att långsiktigt bidra till mer likvärdiga livschanser och ett lägre tryck på de offentliga finanserna?
- Vilka styrmedel och instrument behövs i så fall utvecklas på kommunal nivå så att investeringar i tidiga insatser, exempelvis i förskola, skola och barnhälsovård, minskar behovet av insatser senare i dessa individers liv? Hur ska insatsernas långsiktiga effekter utvärderas? Finns det instrument som kan utvecklas för att generera ett intresse från näringslivet

att engagera sig? Vilka internationella erfarenheter finns?

Pågående studie

Barns ohälsa

Sambandet mellan barns hälsa och utbildningsprestationer har de senaste åren uppmärksammats i en rad studier. I det här projektet analyseras om sociala faktorer som familjens ekonomiska och sociala situation påverkar barns och ungas hälsa. Ett koncept för ogynnsamma förutsättningar kommer att utvecklas och en analys av vilka faktorer som är viktigast för senare utfall kommer att göras. Hur ser sambanden ut mellan barns hälsa och föräldrars anknytning till arbetsmarknaden? Hur påverkas barns hälsa av att deras föräldrar blir arbetslösa? Projektet syftar till att belysa samband mellan familjebakgrund, hälsa och olika utbildningsvariabler.

Forskare: Eva Mörk, professor, Uppsala universitet, Helena Svaleryd, docent, Uppsala universitet och Anna Sjögren, docent, IFAU.

Ansvarig forskningsledare: Camilo von Greiff. Tidsplan: 2014–2016.

Finansiering och referensgrupp

Socialstyrelsen, SKL, Rädda Barnen, Christina Dalman, KI, och Michael Tåhlin, SOFI, Stockholms universitet/SNS Vetenskapliga råd. Ordförande för referensgruppen är Per Nilsson, rektor Ersta Sköndal högskola. Fler aktörer tillkommer.

SNS Analys är en skriftserie med syfte att kortfattat och i ett lättillgängligt format ge spridning åt högkvalitativ samhällsforskning. Utgivningen finansieras av Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

Under 2013 har SNS publicerat 8 nummer av skriften.

#9 Könsbalans leder till mer engagerad styrelse

Forskningen tyder på att styrelser med fler kvinnor är mer aktiva i sin övervakande funktion och skärper kraven på lågpresterande vd:ar.

Författare: Karin Thorburn, professor i finansiell ekonomi vid Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen, Norge.

#10 Vad händer på bostadsmarknaden?

En snabbt växande befolkning i storstäderna innebär en stigande efterfrågan och högre priser, men har inte lett till något stort bostadsbyggande. Orsaken är en kombination av plan-, bygg- och miljölagstiftning, bristande kommunalt intresse och det faktum att det kan vara rationellt för byggföretagen att inte bygga trots efterfrågan och höga priser.

Författare: Hans Lind, professor i fastighetsekonomi, KTH.

#11 Privata aktörer inom arbetsförmedling och rehabilitering

Det finns inga tydliga belägg för att privata utförare i arbetsmarknadspolitiken är bättre på att få deltagare i jobb än offentliga utförare är. Däremot finns det visst stöd för att de privata alternativen är bättre på innovation och individanpassning.

Författare: Richard Öhrvall, Institutet för Näringslivsforskning (IFN).

#12 Hur fungerar det svenska avtalssystemet?

Löneavtalen skapar inte längre ekonomiska störningar. De väcker inte heller samma uppmärksamhet som tidigare. Men mer återhållsamma löneökningar i förhållande till pris- och produktivitetsökningarna samt större löneskillnader i botten skulle kunna ge betydligt större bidrag till att minska arbetslösheten.

Författare: Lars Calmfors, professor i internationell ekonomi vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet.

#13 Lärdomar från England om konkurrens i vården

Sjukvårdens kvalitet steg när England införde kundval. Det är ett av resultaten som presenteras i denna forskningsöversikt.

Författare: Carol Propper, professor i nationalekonomi vid University of Bristol och vid Imperial College Business School.

#14 Klimatet och ekonomin

Åtgärder för att minska konsumtionen av konventionell olja har begränsad effekt på klimatet. Politikerna bör i stället fokusera på att minska användningen av kol och på att minska lönsamheten i utvinning av nya fossila bränslen som skiffergas och olja från tjärsand.

Författare: John Hassler, professor vid Institutet för internationell ekonomi (IIES), Stockholms universitet, och Per Krusell, professor vid Institutet för internationell ekonomi (IIES), Stockholms universitet.

#15 Krisens politiska konsekvenser

Kan man dra slutsatser om de politiska konsekvenserna av dagens ekonomiska kris mot bakgrund av vad som hände på 1930-talet? Vilka är skillnaderna i ekonomisk politik? Hur påverkas regeringspartierna? Går politiken åt höger eller vänster? Vad händer med tilltron till demokratin?

Författare: Johannes Lindvall, docent i statsvetenskap vid Lunds universitet

#16 Den europeiska transaktionskatten och dess mål

Den skatt på finansiella transaktioner som elva länder inom EU vill införa kommer att få svårt att nå sina mål.

Författare: Carl Henning Christner, doktorand vid institutionen för Redovisning och finansiering vid Handelshögskolan i Stockholm och Håkan Thorsell, Assistant Professor vid institutionen för Redovisning och finansiering vid Handelshögskolan i Stockholm.

TACK TILL SNS FORSKNINGSFINANSIÄRER!

Forskningsråd, stiftelser m.fl. som givit anslag till SNS forskning 2013

AFA Försäkring
Jan Wallanders och Tom Hedelius
Stiftelse
NASDAQ OMX Nordic Foundation
Ragnar Söderbergs stiftelse
Sven och Dagmar Saléns stiftelse
VINNOVA

Forskningsfinansiärer 2013

AbbVie
AGA
Alecta
Aleris
Altor Equity Partners
Apotekarsocieteten
Apoteket AB
AstraZeneca
Attendo
Avfall Sverige
Axcel
BDO
Billerud
Bonnier
Borlänge Energi
Bräcke Diakoni
Bure Equity
Börsstiftelsen, Finland
Capio
Carl Bennet AB
Cevian Capital
Danske Bank, Danmark
Deloitte
Diaverum
DTZ Sweden
Einar Mattsson
Energimarknadsinspektionen
EQT
EY
FAR
Fastighetsägarna Stockholm
Fjärde AP-fonden
Folketrygdfondet, Norge
Folksam
Fortum Power & Heat
Första AP-fonden
Grant Thornton
Gävle Energi

HealthCap
HSB Riksförbund
Humlegården Fastigheter
IK Investment Partners
Industrivärden
Investor
Janssen-Cilag
Jernhusen
JM
Katrineholms kommun
Kollegiet för svensk bolagsstyrning
KPMG
KPMG, Finland
Krafringen
Kronans Droghandel
Leimdörfer
LIF
Litorina
LO
Läkemedelsverket
Länsförsäkringar
Lärarförbundet
Magnora
Mazars SET
Melker Schöring AB
MSD
NASDAQ OMX
NCC
NHO – Næringslivets
Hovedorganisasjon, Norge
Niam
Nordea
Nordic Capital
Nordic Healthcare Group
Nordiska ministerrådet
NUES – Norsk utvalg for eierstyring
og selskapsledelse, Norge
Pfizer
Praktikertjänst
Procuritas
PwC
Ratos
Roschier
Roschier, Finland
Rädda Barnen
SCA
Segulah
Sjunde AP-fonden
Skellefteå Kraft
Solidium, Finland

Statens energimyndighet
Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor
Stockholms läns landsting
Stockholms stad
Swedbank
Svensk Energi
Svensk Försäkring
Svenskt Näringsliv
Sveriges Kommuner och Landsting
Sveriges Skolledarförbund
Team Olivia
Tekniska verken i Linköping
Theeducation
Tieto
Tillväxtverket
Trafikverket
Tredje AP-fonden
Triton
Täby kommun
Umeå Energi
Valedo Partners
Varma, Finland
Vasakronan
Veidekke
Växjö Energi
Öresundskraft

"Det kändes meningsfullt och stimulerande att delta i referensgruppen för projektet *Revisionens roll i bolagsstyrningen*. Vi var ett 15-tal personer, med god insikt i revisionsbranschen, varav hälften representerade finansiärerna. Forskarnas slutsatser i rapporten är deras egna, men vi var en aktiv panel som bidrog till att alla relevanta frågor blev belysta."

Lennart Francke, Swedbank, ordförande i referensgruppen

HG Wessberg berättade om Europeiska revisionsrättens arbete och sina erfarenheter som statssekreterare.

Ulf Kristersson medverkade vid en programpunkt om regeringssamarbetet.

Mona Sahlin talade om sina erfarenheter som partiledare.

SNS SAMHÄLLSPROGRAM

SNS SAMHÄLLSPROGRAM är en unik utbildning för chefer inom privat och offentlig sektor som vill ha en djupare förståelse för samhället och de politiska beslutsprocesserna.

Programmet består av elva fullspäckade utbildningsdagar uppdelade på tre etapper. Möten med ledande nyckelpersoner ger inblickar i beslutsfattandet från lokal nivå till EU-nivå. Föredrag och seminarier varvas med studiebesök och informella samtal.

Tre dagar i Bryssel

Under tre dagar i Bryssel får man kunskap om EU:s beslutsprocess genom besök på Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och ministerrådet.

I utbildningen ingår också en tempofylld krisövning i form av ett rollspel.

Sedan starten 1995 har över 100 företag, organisationer och myndigheter skickat deltagare till Samhällsprogrammet och över 300 personer har gått utbildningen.

”Fantastiskt och inspirerande! Att träffa makthavare i deras ’egna’ miljöer har varit mycket givande.”

Monika Rappe, chef Nordisk Fondförsäkring, SPP

”Utan tvekan den bästa enskilda utbildning jag genomgått på många år.”

*Svante Borg, försäkringsdirektör
Försäkringskassan*

”Samhällsprogrammet ger en helt unik möjlighet att på kort tid uppdatera kunskaperna om hur det svenska samhället och EU fungerar i praktiken. Rekommenderas varmt!”

*Anna-Karin Stenberg,
finansdirektör Praktikertjänst*

Medverkande föreläsare 2013

Cilla Benkö, vd Sveriges Radio, Ingrid Bonde, finanschef och ställföreträdande koncernchef Vattenfall, Stig Henriksson, kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande (V) Fagersta, Jan Larsson, valledare (S) inför valet 2014, Mats Persson, professor i nationalekonomi Stockholms universitet, Håkan Sörman, vd SKL, Christer G. Wennerholm, trafiklandstingsråd (M) Stockholms läns landsting, Tobias Baudin, förste vice ordförande LO, Urban Bäckström, vd Svenskt Näringsliv, Kerstin af Jochnick, förste vice riksbankschef, Ulf Kristersson, socialförsäkringsminister (M), Johan Pehrson, riksdagsledamot (FP), Karin Pettersson, politisk chefredaktör Aftonbladet, Mona Sahlin, tidigare partiledare (S), Michael Wolf, vd Swedbank, Rolf Gustavsson, fristående krönikör Svenska Dagbladet, Cecilia Malmström, EU-kommissionär med ansvar för inrikesfrågor, Alf Svensson, Europaparlamentariker (KD/EPP), HG Wessberg, Sveriges representant vid Europeiska revisionsrätten.

UTGIVNING FRÅN SNS FÖRLAG

Arbete och jämställdhet – förändringar under femtio år

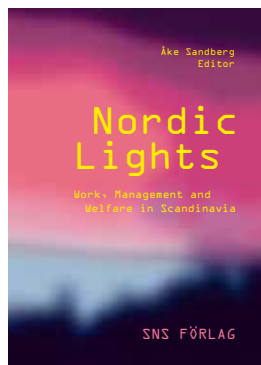

Vid internationella jämförelser framstår Sverige som ett av världens mest jämställda länder. De flesta kvinnor förvärvsarbetar i dag och har en egen inkomst. Särbeskattning, föräldraförsäkring, dagis och pappamånader gör att både kvinnor och män kan förena lönearbete och familjeliv. Hur har vi kommit så här långt? Vad återstår att göra? Denna antologi tar avstamp i 1960-talets jämställdhetsdiskussion

då boken *Kvinnors liv och arbete* (SNS 1962) bidrog till att starta debatten om könsroller. *Arbete och jämställdhet* belyser vad som hänt i arbetslivet och i jämställdhetsdiskussionen under femtio år. Den innehåller såväl problematiserande kapitel som kapitel med kunskapsöversikter.

Författare: Eva Blomberg och Kirsti Niskanen (red.), Kristina Abiala, Helene Ahl, Monika Edgren, Anne Lise Ellingsæter, Roger Klinth, Anita Nyberg, Jenny-Leontine Olsson, Elisabeth Sundin och Soheyla Yazdanpanah.

Nordic Lights. Work, Management and Welfare in Scandinavia

Antologin presenterar och analyserar arbete, management och välfärd i Sverige och Skandinavien. Den beskriver också modern ledning i företag och förvaltning såsom Lean production och New public management, samt ger en bakgrund till den pågående omvandlingen av de nordiska välfärdsmodellerna. Boken knyter an till den internationella debatten om relationen mellan

produktivitet och ekonomisk utveckling, å ena sidan, och jämlikhet och välfärd, å andra sidan, och argumenterar för att det inte finns någon sådan motsättning. Tvärtom ligger de nordiska länderna i topp i många mätningar både när det gäller ekonomi och välfärd.

Redaktör: Åke Sandberg, civilekonom, sociolog, professor emeritus vid Stockholms universitet.

Civilsamhället klämt mellan stat och kapital

Debatten om det civila samhällets roll i demokratin och välfärden har tagit ny fart under de senaste åren i alla nordiska länder. Författarna representerar ett brett spektrum av forskare och representanter för politiska tankesmedjor från Danmark, Norge och Sverige. Det gemensamma målet har varit att analysera och debattera centrala framtidsfrågor om välfärdens organisering och den utmaning som övergången

från homogena folkhem till pluralistiska medborgarsamhällen utgör.

Redaktörer: Lars Trägårdh, Ersta Sköndal högskola, Per Selle, Institutt for sammenliknende politikk vid Universitetet i Bergen, Lars Skov Henriksen, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet, och Hanna Hallin, tidigare chef på Sektor3 – tankesmedjan för det civila samhället.

Kan landet lagom vara bäst?

Sverige och de nordiska länderna är i främsta ledet i fråga om ekonomi, innovationsförmåga, välfärd och miljö. Kurt Lundgren menar att avgörande för dessa framgångar har varit förmågan att lära sig av sina misstag och etablera framåt-syftande läroprocesser på organisatorisk och samhällelig nivå. De internationella kopplingarna har dessutom skapat ett effektivt näringsliv och samhällskulturen har präglats

av dialog, bred delaktighet och balanserade beslut. Frågan är dock om systemen kan hantera framtidens samhälle och ekonomi, med långtgående globalisering och svårigheter att skapa långsiktigt hållbara lösningar.

Författare: Kurt Lundgren har en bakgrund som civilingenjör, nationalekonom, tillväxtanalytiker och professor i IT-infrastrukturrekonomi och har framför allt forskat kring teknisk utveckling och olika aspekter på individuellt, organisatoriskt och politiskt lärande.

UTGIVNING FRÅN SNS FÖRLAG

Den svala svenska tilliten. Förutsättningar och utmaningar

I *Den svala svenska tilliten* analyseras resultaten från internationella studier men framför allt från en stor befolkningsundersökning i 33 svenska kommuner. Tilliten i Sverige är hög i ett internationellt, jämförande perspektiv men det finns betydande skillnader inom landet. Detta gäller speciellt den form av tillit som författarna kallar lokalsamhälletillit. Analyserna visar också att såväl ojämlikhet som invandrarrelaterad mång-

fald är kopplade till lägre lokalsamhälletillit.

Författare: Lars Trägårdh, Susanne Wallman Lundåsen, Dag Wollebæk och Lars Svedberg.

Lönespridning

Boken beskriver och diskuterar olika begrepp och metoder för att mäta lönespridning. Den innehåller också en översikt över den psykologiska och nationalekonomiska forskningslitteraturen kring lönespridning. Utgångspunkten är att skillnader i löner kan uppmuntra individen att satsa på utbildning och karriär. Men det finns också en risk att för stora löneskillnader på en arbetsplats

försämrar samarbetsviljan. Den psykologiska forskningen tyder dock på att det inte är lönen i sig som påverkar viljan att samarbeta, utan upplevelsen av rättvisa.

Redaktör: Lena Granqvist, fil.dr i nationalekonomi med inriktning på lönebildning, tillförordnad samhällspolitisk chef på Saco.

Föredöme eller fördömd? Medierna som moralisk domstol

Journalistiken blir alltmer värderande. I medierna sätts agendan för vad som uppfattas som rätt och fel. Företag och organisationer utmålas antingen som hjältar eller skurkar. Vilka krav ställer detta på dagens ledare? I *Föredöme eller fördömd?* undersöker tre forskare villkoren för organisationers synlighet och hur medierna påverkar samhällets uppfattningar om

organisationers ansvar och moral.

Forskare: Maria Grafström, docent i företagsekonomi, Score vid Handelshögskolan i Stockholm och Stockholm universitet, Pernilla Petrelius Karlberg, ekon.dr, Handelshögskolan i Stockholm, och Karolina Windell, ekon.dr, Uppsala universitet.

Kampen om opinionen. Politisk kommunikation under svenska valrörelser

Kampen om opinionen granskar den politiska kommunikationen under svenska valrörelser. Boken innehåller både teoretiska översikter av och aktuell forskning om bland annat partiernas sätt att bedriva valkampanjer, mediernas sätt att bevaka valrörelser samt olika kampanj- och medieeffekter under svenska valrörelser. I boken behandlas också väljarbeteendet under svenska valrörelser

och hur viktiga valrörelserna är för att förklara människors politiska engagemang och valutgången. Särskilt fokus riktas mot de senaste svenska valrörelserna. Författarna tar upp de viktigaste trenderna i den politiska kommunikationen under svenska valrörelser, inte minst mot bakgrund av den snabba medieutvecklingen och dess betydelse för kampen om opinionen.

Författare: Jesper Strömbäck och Lars Nord (red.), Ulf Buskvist, Christer Clerwall, Mats Ekström, Marie Grusell, Lena Jendel, Bengt Johansson, Michael Karlsson, Henrik Oscarsson och Adam Shehata.

SNS – Kunskap för välgrundade beslut
Jakobsbergsgatan 18, Box 5629, 114 86 Stockholm. Tel: 08-507 025 00. Fax: 08-507 025 45. info@sns.se.

